

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

OBD

BFV

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Algemeen: Y. Drese

T 070 426 6277
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum

20 september 2011

Kenmerk

2011-2000409303

Onderwerp	septembercirculaire gemeentefonds 2011
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Relaties met andere circulaire's	meircirculaire 2011(2011-2000211804); maartcirculaire 2011 (2011-2000038740); decembercirculaire 2010 (2010-790569); septembercirculaire 2010 (2010-552819)
Geldig tot	1 juli 2012

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire 2011 van het gemeentefonds. In deze circulaire informeer ik u over de gemeentefondsuitkeringen 2009 en verder.

Kende de meicirculaire 2011 nog onzekerheden als gevolg van het af te sluiten bestuursakkoord, inmiddels is met het vaststellen van de bestuursafspraken 2011-2015 meer duidelijkheid gekomen. Zo is nu zekerheid over de herinvoering van de 'trap op, trap af-systematiek'. In vergelijking met de meicirculaire is er voor 2012 nu sprake van een afname van het accres. Wel ligt het geraamde accres voor de gehele kabinetsperiode nog boven de stand die bij aantreden van het kabinet was voorzien. Daarbij is er nog een positief bericht over de omvang uit hoofde van een technische oorzaak. Onderdeel van de bestuursafspraken is daarnaast het alsnog doorvoeren van de in het Regeerakkoord opgenomen korting regionale uitvoeringsdiensten.

De bestuursafspraken bevatten ook afspraken over de decentralisatie van Begeleiding en Jeugdzorg. Deze circulaire geeft informatie over toevoegingen aan het gemeentefonds voor transitiekosten begeleiding/AWBZ en voor invoeringskosten jeugdzorg.

In de meicirculaire 2012 worden naar verwachting aanpassingen van de verdeling van het gemeentefonds 2013 bekend gemaakt. Deze circulaire informeert u alvast over de stand van zaken.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Mede namens de staatssecretaris van Financiën,

J.P.H. Donner

Inhoudsopgave

1.	Accres	1
2.	Uitkeringsjaar 2009	3
	2.1. Definitieve vaststelling uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	3
	2.2. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Wmo 2009	3
	2.3. Voorschotbetalingen 2009	3
	2.4. Beschikkingen algemene uitkering	3
3.	Uitkeringsjaar 2010	5
	3.1. Ontwikkeling uitkeringsbasis en uitkeringsfactor	5
	3.2. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Wmo 2010	5
	3.3. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Maatschappelijke opvang 2010	5
	3.4. Voorschotbetalingen 2010	5
4.	Uitkeringsjaar 2011	7
	4.1. Opbouw uitkeringen	7
	4.2. Digitaal klantendossier	10
	4.3. Vakantieschool Taal Amsterdam	10
	4.4. Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	10
	4.5. Ontwikkeling uitkeringsbasis	12
	4.6. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	12
	4.7. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Wmo	13
	4.8. Verzameltabel	13
	4.9. Voorschotbetalingen 2011	15
5.	Uitkeringsjaar 2012	17
	5.1. Opbouw uitkeringen	17
	5.2. Technische correctie gemeentefonds	19
	5.3. EU-richtlijn invordering	19
	5.4. Overheidsbrede inkoop van beeldmateriaal	20
	5.5. Bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen	20
	5.6. Aanpassing norm kwijtschelding en bijzondere bijstand in verband met kosten kinderopvang	21
	5.7. Transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de wmo	21
	5.8. Versterking toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang	21
	5.9. Regionale omgevingsdiensten	22
	5.10. Ontwikkeling uitkeringsbasis	22
	5.11. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	23
	5.12. Actualisatie maatstaven en verdeelmodel Wmo	23
	5.13. Verzameltabel	23
	5.14. Voorschotbetalingen 2012	24
6.	Meerjarenperspectief	25
	6.1. Opbouw uitkeringen 2013-2016	25
	6.2. Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	25
	6.3. Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor	26
	6.4. Verzameltabel	27
7.	Integratie- en decentralisatie-uitkeringen	29
	7.1. Opbouw integratie- en decentralisatie-uitkeringen	29
	7.2. Homo-emancipatie	32
	7.3. Bewonersinitiatieven wijken	32
	7.4. Vrouwenopvang	32
	7.5. Herstructurering van bedrijventerreinen / Motie Van Heugten	33
	7.6. Bodemsanering	33
	7.7. Eigen kracht	33
	7.8. Experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB ..	34
	7.9. Pieken in de Delta Noordvleugel tender 2010-II	34
	7.10. Nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte en BIRK)	34

7.11.	Voortijdig schoolverlaten RMC-regio's G4.....	34
7.12.	Bestaand Rotterdams gebied.....	35
7.13.	Sterke regio's.....	35
7.14.	Centra voor jeugd en gezin	36
7.15.	Regionale coördinatie nazorg ex-gedetineerden	36
7.16.	Invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg.....	36
7.17.	Regionale Coördinatieplatforms Fraudebestrijding	37
7.18.	Quick wins Binnenvaart	37
8.	Overige mededelingen	39
8.1.	Loon- en prijsontwikkeling	39
8.2.	Financieel overzicht gemeenten 2012.....	39
8.3.	Herverdeling wegenbeheer	41
8.4.	Aanvullende uitkeringen artikel 12 Financiële-verhoudingswet en ICL- bijdrage Lelystad.....	42
8.5.	Jaarlijkse weging van decentralisatie-uitkeringen.....	43
8.6.	Individuele referentiewaarden EMU-saldo	43
8.7.	Verdeelonderzoeken gemeentefondsclusters	44
8.8.	Besluit vaststelling decentralisatie-uitkeringen	45
8.9.	Precariobelasting	45
8.10.	Macronorm OZB	45
Bijlagen.....		47
Bijlage 1	Verdeeltabellen 2011 en 2012.....	48
Bijlage 2	Overzicht verdeelmaatstaven 2012 gegroepeerd per cluster.....	53
Bijlage 3	Volumina maatstaven 2011-2016.....	57
Bijlage 4	Individuele referentiewaarden EMU-saldo.....	59
Bijlage 5	Decentralisatie-uitkering Nationale gebiedsontwikkelingen.....	64
Bijlage 6	Decentralisatie-uitkering Regionale coördinatie nazorg ex- gedetineerden.....	66
Bijlage 7	Decentralisatie-uitkering Centra voor jeugd en gezin 2012.....	68
Bijlage 8	Decentralisatie-uitkering Experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB.....	73
Bijlage 9	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.....	75
Bijlage 10	Decentralisatie Herstructurering van bedrijventerreinen/Motie van Heugten.....	77
Bijlage 11	decentralisatie-uitkering Eigen Kracht.....	79

1. Accres

Het accres bedraagt € 88 miljoen negatief in 2012. Het cumulatieve accres bedraagt € 553 miljoen in 2015 en € 1.114 miljoen in 2016.

Conform Regeerakkoord ontwikkelt zich het accres vanaf 2012 weer evenredig met de netto gecorrigeerde rijksuitgaven (NGRU). Een stijging of daling van de NGRU wordt doorvertaald naar het gemeentefonds en het provinciefonds. Die stijging of daling van de fondsen wordt accres genoemd.

De nieuwste raming van de accessen is in tabel 1.1 vermeld.

Tabel 1.1 Accessen gemeentefonds 2012-2016 (in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015	2016
Accres	-88	144	405	92	561
Accres in procenten	-0,52	0,86	2,42	0,54	3,37
Vershil t.o.v. meicirculaire 2011	-179	24	105	-27	137
Cumulatief verschil	-179	-155	-50	-77	60

De accresraming voor 2012 en 2015 is neerwaarts bijgesteld ten opzichte van de meicirculaire 2011. De raming voor de jaren 2013, 2014 en 2016 is juist opwaarts bijgesteld. Met ingang van 2016 ligt het cumulatieve accres boven de stand meicirculaire 2011.

De oorzaak voor het lagere accres 2012 is gelegen in het feit dat het kabinet voor zowel 2011 en 2012 de uitgavenkaders sluit. Daarbinnen heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen NGRU- en niet NGRU-relevante uitgaven en tussen de rijksbegroting enge zin en het kader voor sociale zekerheid en arbeidsmarkt en het budgettaire kader zorg. Lagere ramingen van loon- en prijsontwikkelingen hebben ook een beperkt neerwaarts effect op de accessen. Over de periode 2011-2015 komt het cumulatief accres lager uit dan in de meicirculaire 2011 maar hoger uit dan bij de start van het kabinet.

De opbouw van de NGRU uit de verschillende onderdelen van de rijksbegroting is opgenomen in bijlage 9 bij de Miljoenennota.

Tabel 1.2 bevat een indicatie van de reële accessen.

Tabel 1.2 Nominale en reële accessen 2012-2016 (in procenten)

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015	2016
----------------	------	------	------	------	------

Accres	-0,52	0,86	2,42	0,54	3,37
Prijswontwikkeling bbp *)	2,01	1,96	1,83	1,72	1,72
Reëel accres	-2,53	-1,10	0,59	-1,18	1,65

*) Bron: CPB en Ministerie van Financiën

Het nominale accres geeft de jaarlijkse procentuele groei van het gemeente- en provinciefonds aan. Defleren van de nominale groeipercentages met de prijswontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product geeft een indicatie van de reële groei van de accessen. De reële accessen geven de groei gecorrigeerd voor de relatieve prijswontwikkeling van het 'mandje rijksuitgaven' weer. Deze reële inkomstenontwikkeling wijkt af van het individuele uitgavenpatroon van gemeenten en provincies. In andere woorden: de volume- en prijswontwikkeling bij individuele gemeenten of provincies ('mandje gemeente-/provincieuitgaven') verschilt met die van het Rijk. De reële accessen zijn daarmee niet meer dan richtinggevend op fondsniveau. Gemeenten en provincies met statistieken over hun eigen volume- en prijswontwikkeling van de uitgaven kunnen uitgaan van de nominale accessen en deze desgewenst hiermee defleren.

2. Uitkeringsjaar 2009

2.1. Definitieve vaststelling uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

In deze circulaire kunnen wij de uitkeringsfactor van het jaar t-2 (in dit geval 2009) nog niet definitief vaststellen. Dit wordt veroorzaakt doordat de definitieve cijfers betreffende de onroerendezaakbelasting (OZB) 2009 nog niet voor alle gemeenten beschikbaar zijn. U wordt hierover in decembercirculaire nader geïnformeerd.

2.2. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Wmo 2009

Ten opzichte van septembercirculaire 2010 zijn de maatstaf Huishoudens met laag inkomen, Huishoudens met laag inkomen (drempel) en alle andere maatstaven die samenhangen met deze maatstaf geactualiseerd. De status van alle maatstaven is nu definitief. De trimfactor¹ is definitief vastgesteld op 0,986253388.

2.3. Voorschotbetalingen 2009

Als gevolg van het niet beschikbaar zijn van de definitieve cijfers OZB blijft de bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2009 ongewijzigd. Dit geldt ook voor de wijziging als gevolg van aanpassingen aan het verdeelmodel Wmo over 2009. Beide zullen verwerkt worden na de decembercirculaire.

2.4. Beschikkingen algemene uitkering

In december 2011 zullen wij de beschikkingen opmaken tot vaststelling van de algemene uitkering 2009. Gemeenten waarvoor nog niet alle basisgegevens definitief zijn vastgesteld, zullen de beschikking op een later tijdstip ontvangen.

¹ De trimfactor is de factor die het verdeelde budget op het niveau van het beschikbare budget brengt.

3. Uitkeringsjaar 2010

3.1. Ontwikkeling uitkeringsbasis en uitkeringsfactor

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis 2010 geeft geen aanleiding tot verdere wijziging van de voorlopige uitkeringsfactor. Wij stellen de voorlopige uitkeringsfactor vast op 1,542. Dit is één punt hoger dan de stand van de maartcirculaire 2011. Dit wordt veroorzaakt doordat wij de verdeelreserve van 2009 uitdelen. Voor het uitkeringsjaar 2010 bedraagt de verdeelreserve op dit moment één punt.

3.2. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Wmo 2010

Ten opzichte van de meicirculaire 2011 is de maatstaf uitkeringsontvangers geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente kunt u vinden op internet.

3.3. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Maatschappelijke opvang 2010

Ten opzichte van de meicirculaire 2011 is de maatstaf uitkeringsontvangers geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente kunt u vinden op internet.

3.4. Voorschotbetalingen 2010

In de betaalmaand oktober 2011 wordt de bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2010 aangepast op grond van de informatie uit de paragrafen 3.1. tot en met 3.3.

4. Uitkeringsjaar 2011

4.1. Opbouw uitkeringen

Tabel 4.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2011. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters. De mutaties worden toegelicht in de andere paragrafen van dit hoofdstuk. Een aantal van de paragrafen in dit hoofdstuk bevat andersoortige informatie over het uitkeringsjaar 2011. Van de mutaties in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen is in onderstaande tabel alleen het saldo opgenomen. Uitgebreidere informatie over de mutaties in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen is te vinden in hoofdstuk 7.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2011 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	§	Mei circulaire van 2011 ²
Uitkeringen 2010 (beginstand)			
	17.015,900		
algemene mutaties			
- accres	74,215 @		
- incidentele bijdrage akkoord medeoverheden	-90,000 @		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000 @		
- behoeftzaamheidsreserve, inhouding	0,000 @		
- A+O fonds	-0,036 @		
- elektronische gemeente (E-gem)	2,000 @		
- kosten verrekening WOZ 2006	-0,051 @		
- wachtgelden herindelingen	pm		
- waarderingskamer ³	-0,018		0,073
	-22,390		
cluster eigen inkomsten			
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	0,000 @		
	0,000		
cluster werk en inkomen			
- ketensamenwerking werk en inkomen	-15,000 @		
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	1,000 @		
- digitaal klantendossier	-1,610	§ 4.2	pm
- programmatisch handhaven	-8,625 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-0,272 @		
	-24,507		
cluster zorg			
- maatschappelijke stage	0,100 @		
- elektronisch kinddossier	5,000 @		
- wmo i.v.m. ondersteunende begeleiding psycho-sociaal (maatregel 2009) ⁴	- @		
- wmo, nadeel gemeenten, afspraken in het bofv van 31 aug. 2009 ⁵	- @		
- toezicht en handhaving kwaliteit peuterspeelzalen	2,916 @		
- versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang	0,400 @		
- uitvoeringskosten inburgering	-1,600 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-0,378 @		
	6,438		
cluster educatie			
- ingroeieregeling OHV	8,500 @		
- Vakantieschool Taal Amsterdam	0,100	§ 4.3	#
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-0,072 @		
	8,528		
cluster sport, kunst en ontspanning			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-0,099 @		
	-0,099		
cluster VHROSV			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-0,498 @		
	-0,498		
cluster oudheid			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-0,062 @		
	-0,062		

(voortzetting op de volgende bladzijde)

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2011.

2 De vergelijking met de meircirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

3 Technische correctie.

4 Vanaf 2011 geïntegreerd in de algemene uitkering. De omvang is € 6,4 mln.

5 Vanaf 2011 geïntegreerd in de algemene uitkering. De omvang is € 34 mln.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2011 (vervolg)

	Raming deze circulaire ¹	§	Mei circulaire van 2011 ²
cluster riolering			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,767 @</u>		
		-0,767	
cluster wegen en water			
- topografie	0,071 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-2,168 @</u>		
		-2,097	
cluster reiniging			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-1,431 @</u>		
		-1,431	
cluster groen			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,704 @</u>		
		-0,704	
cluster bevolkingszaken			
- GBA	0,344 @		
- mGBA en ORRA	0,000 @		
- beheer van het 14+netnummer	-0,200 @		
- modernisering GBA	1,000 @		
- informeren kiesgerechtigden	-0,100 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,121 @</u>		
		0,923	
cluster openbare orde en veiligheid			
- mannenopvang	- @		
- bommenregeling	-0,400 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,347 @</u>		
		-0,747	
cluster fysiek milieu			
- E-PRTR	- @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,190 @</u>		
		-0,190	
cluster overig/algemene ondersteuning			
- King	-1,028 @		
- Pieken in de Deltaproject Amsterdam	-0,400 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-1,108 @		
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	<u>24,746</u>	§ 4.4	27,500
		22,210	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)			
- mutaties van invloed op omvang GF	<u>-141,893</u>	§ 7.1	-202,531
		<u>-141,893</u>	
Uitkeringen (excl. Wmo)			
waarvan		16.858,614	16.802,331
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.716,463		15.720,816
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1.063,050	§ 7.1	1.002,412
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739 @		
- suppletie-uitkering bommenregeling	18,849		
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2011	0,513		
- Wmo	<u>1.455,986</u>		

4.2. Digitaal klantendossier

In paragraaf 2.4 van de meicirculaire 2011 is aangekondigd dat de algemene uitkering vanaf 2011 verminderd wordt in verband met het door de gemeenten in beheer nemen van onderdelen van het Digitaal Klantendossier (DKD). De hoogte van de uitname is inmiddels bekend en bedraagt € 1,61 miljoen. De verdeling van de uitname vindt plaats via de maatstaf inwoners.

Het bedrag wordt beschikbaar gesteld aan de VNG omdat zij voor haar leden als regisseur/ hoofdaannemer voor het gemeentelijk deel van het DKD optreedt. Omdat het beheer van het DKD wordt bekostigd uit het gemeentefonds (de algemene middelen van alle gemeenten) zal de VNG daarom aan haar ledenvergadering verantwoording over de besteding van de middelen afleggen en besluiten of en hoe deze gezamenlijke inzet van middelen gecontinueerd dient te worden.

Het bedrag van € 1,61 miljoen is een brutobedrag omdat de VNG en KING voor bovengenoemde activiteiten BTW-plichtig zijn. Na afdracht van BTW zal het nettobedrag van € 1,35 miljoen voor het DKD beschikbaar zijn. De VNG kan de BTW ad € 0,26 miljoen niet vergoed krijgen uit het BTW-compensatiefonds. Gemeenten kunnen dat wel, als zij ieder afzonderlijk de voor hun gemeente in rekening gebrachte BTW declareren bij dit fonds. Gemeenten zullen hiertoe een afrekening en nadere uitleg ontvangen van de VNG. Hierdoor komen de uiteindelijke kosten voor gemeenten op € 1,35 miljoen. Een dergelijke constructie geldt ook voor het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP) (zie paragraaf 4.4).

4.3. Vakantieschool Taal Amsterdam

Vooruitlopend op de integrale aanpak 2012-2015 van taalachterstanden en extra onderwijstijd voor risicoleerlingen (OCW) ontvangt de gemeente Amsterdam in 2011 een eenmalige bijdrage van € 0,1 miljoen voor het project Vakantieschool Taal Amsterdam.

4.4. Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)

De in de meicirculaire 2011 aangekondigde verhoging van de algemene uitkering in de jaren 2011 tot en met 2014 in verband met het NUP wordt verlaagd van in totaal € 122 miljoen naar in totaal € 104 miljoen. Het verschil van € 18 miljoen wordt aan de VNG ter beschikking gesteld. Daarnaast vindt een aanvullende verlaging van de algemene uitkering plaats in verband met BTW-aspecten. Deze bedraagt in totaal over de jaren 2011-2014 € 5,016 miljoen. De gemeenten ontvangen dit bedrag uit het BTW-compensatiefonds terug. De mutaties worden verdeeld via het bedrag per inwoner.

In paragraaf 2.5 van de meicirculaire 2011 is bij de kasschuif van € 122 miljoen in verband met het NUP aangekondigd dat u in de septembercirculaire 2011 nader geïnformeerd wordt over het gedeelte van deze kasschuif bestemd voor het generiek ondersteuningsprogramma (€ 18 miljoen). Het overleg tussen de ministeries van BZK en

Financiën en de VNG over de financieringswijze van het generieke ondersteuningsprogramma, heeft tot de volgende uitkomst geleid.

Het generieke ondersteuningsprogramma wordt door KING, onder regie van de VNG, voor de gemeenten uitgevoerd. De VNG ontvangt daarom het budget voor dit deelprogramma. Dit budget is conform afspraken tussen rijk en VNG opgebouwd uit € 18 miljoen uitname uit het gemeentefonds en € 10 miljoen rijksbijdrage.

Doordat de VNG als regisseur/ hoofdaannemer optreedt, worden de uitname uit het gemeentefonds en de rijksbijdrage ook fiscaal als betalingen gezien voor werkzaamheden die de VNG uitvoert ten behoeve van haar leden. In verband met de BTW-aspecten die daarmee gepaard gaan, wordt de uitname ten behoeve van dit generieke ondersteuningsprogramma opgehoogd met het BTW-bedrag van € 5,016 miljoen. De VNG draagt dit bedrag af aan de Belastingdienst. De verhoogde uitname wordt in mindering gebracht op het deel van de kasschuif bestemd voor het specifieke ondersteuningsprogramma. Het bedrag voor het generieke uitvoeringsprogramma wordt aldus bruto (incl. BTW) uit het gemeentefonds uitgenomen en overgeboekt naar de begroting van het ministerie van BZK en vervolgens beschikbaar gesteld aan de VNG.

De gemeenten kunnen de namens hen betaalde BTW uiteraard terugvorderen via het BTW-compensatiefonds. Gemeenten zullen hiertoe een zogenaamde nulfactuur (een factuur die reeds voldaan is) krijgen van de VNG, waarmee zij een verzoek tot compensatie bij het BTW-compensatiefonds kunnen indienen. Op deze wijze blijft het bedrag dat beschikbaar is voor gemeenten voor het specifieke ondersteuningsprogramma ongewijzigd.

Een voorbeeldopstelling van een factuur ziet er dan als volgt uit (bedragen in euro's):

Aan u geleverde prestatie	10.000
BTW	1.900
Totaal	11.900
Reeds voldaan	11.900
Nog te voldoen	0

Schematisch is het vorenstaande als volgt in beeld te brengen (bedragen in euro's):

Kasschuif meicirculaire 2011 was:

	2011	2012	2013	2014	2015
Kasschuif:					
Specifieke ondersteuning	26.000.000	26.000.000	26.000.000	26.000.000	-104.000.000
Generieke ondersteuning	1.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	-18.000.000
Totaal kasschuif	27.500.000	31.500.000	31.500.000	31.500.000	-122.000.000

Dit wordt:

kasschuif:					
Specifieke Ondersteuning (voor gemeenten)	€ 24.746.000	€ 24.746.000	€ 24.746.000	€ 24.746.000	-€ 98.984.000
Generieke Ondersteuning/uitname (voor VNG)	€ 1.500.000	€ 5.500.000	€ 5.500.000	€ 5.500.000	-€ 18.000.000
Uitname BTW over bijdrage GF (voor VNG)	€ 285.000	€ 1.045.000	€ 1.045.000	€ 1.045.000	-€ 3.420.000
Uitname BTW over bijdrage rijk (voor BCF)	€ 399.000	€ 399.000	€ 399.000	€ 399.000	-€ 1.596.000
totaal kasschuif	€ 26.930.000	€ 31.690.000	€ 31.690.000	€ 31.690.000	-€ 122.000.000

Het door gemeenten te besteden bedrag aan specifieke ondersteuning:

Beschikbaar budget specifieke ondersteuning:	2011	2012	2013	2014	Totaal
kasschuif Specifieke Ondersteuning	€ 24.746.000	€ 24.746.000	€ 24.746.000	€ 24.746.000	€ 98.984.000
retour BTW uit BCF over 18 mln	€ 285.000	€ 1.045.000	€ 1.045.000	€ 1.045.000	€ 3.420.000
retour BTW uit BCF over 10 mln (gevoed door BZK)	€ 399.000	€ 399.000	€ 399.000	€ 399.000	€ 1.596.000
Totaal specifiek	€ 25.430.000	€ 26.190.000	€ 26.190.000	€ 26.190.000	€ 104.000.000

Effect op algemene uitkering:

Het effect op de algemene uitkering is als volgt (bedragen in miljoen euro's):

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
NUP-specifieke ondersteuning	26,930	31,690	31,690	31,690	-122,000	
NUP-generieke ondersteuning	-1,500	-5,500	-5,500	-5,500	-	
NUP-BTW-bijdrage	-0,684	-1,444	-1,444	-1,444	-	
Totaal	24,746	24,746	24,746	24,746	-122,000	0
Mutatie per jaar *)	24,746	0	0	0	-146,746	122,000

*) Deze reeks bedragen staat in de opbouwtabellen. Wij hebben nu de relatie met de bedragen van de kasschuif in beeld gebracht omdat deze lastig bleek te leggen, zo bleek ons uit de vele vragen over de meicirculaire 2011. Ook tijdens de regiodagen rijk-gemeenten vna juni/juli 2011 hebben wij hieraan aandacht besteed.

4.5. Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis voor het jaar 2011 geeft aanleiding tot het verhogen van de uitkeringsfactor met 1 punt ten opzichte van de stand van de meicirculaire 2011. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de maatstaven OZB. In de raming van de maatstaf bijstandsontvangers is nog niet opgenomen het aantal jongeren in een werkleertraject die geen inkomensondersteuning ontvangen (onderdeel van de WIJ). Op dit moment hebben wij geen betrouwbare informatie over deze groep. Er zijn twijfels gerezen of deze wel verkrijgbaar is. Wij gaan dit verder na en beraden ons op hoe met dit probleem om te gaan. U wordt hierover geïnformeerd in de decembercirculaire.

Eén uitkeringspunt komt voor het jaar 2011 naar de huidige inzichten overeen met € 11,5 miljoen.

4.6. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2011 naar huidig inzicht € 15.716,463 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,529. Hierbij is rekening gehouden met bovenstaande behandelde onderwerpen, inclusief de verdeling van de verdeelreserve 2009. De bedragen per eenheid van de verdeelmaatstaven volgens de huidige stand treft u aan in de verdeeltabel 2011 in bijlage 1.

4.7. Actualisatie maatstaven van het verdeelmodel Wmo

Ten opzichte van meicirculaire 2011 zijn de maatstaven geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente kunt u vinden op internet.

4.8. Verzameltabel

De opbouwtable 2011 (tabel 4.1) bevat onderdelen die al zijn toegelicht in eerdere circulaire en in dit hoofdstuk niet meer aan bod komen. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Tabel 4.8 geeft per onderwerp de vindplaats.

Tabel 4.8 Verzameltabel 2011

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mIn euro)
algemene mutaties		
- accres	mei 2009, § 1.1	74,215
- behoedzaamheidsreserve, inhouding	mei 2009, § 1.1	0,000
- incidentele bijdrage akkoord medeoverheden	mei 2009, § 1.1	-90,000
- accres (gerichte verdeling, ingroeiregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	mei 2009, § 3.2	0,000
- elektronische gemeente (E-gem)	september 2006, § 6.2	2,000
- kosten verrekening WOZ 2006	september 2010, § 3.1	-0,051
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	juni 2010, § 2.3	0,000
cluster werk en inkomen		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,272
- ketensamenwerking werk en inkomen	mei 2008, § 3.6	-15,000
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4	1,000
- programmatisch handhaven	september 2007, § 4.3	-8,625
cluster zorg		
- wmo i.v.m. ondersteunende begeleiding psycho-sociaal	december 2009, § 8.24	-
- wmo, nadeel gemeenten, afspraken in het bofv 2009	december 2009, § 6.12	-
- toezicht en handhaving kwaliteit peuterspeelzalen	september 2009, § 6.4	2,916
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,378
- elektronisch kinddossier	september 2007, § 5.3	5,000
- uitvoeringskosten inburgering	september 2010, § 4.3	-1,600
- versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang	mei 2011, § 2.3	0,400
- maatschappelijke stage	december 2010, § 3.2	0,100
cluster educatie		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,072
- ingroeiregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster sport, kunst en ontspanning		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,099
cluster VHROSV		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,498
cluster oudheid		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,062
cluster riolering		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,767
cluster reiniging		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-1,431
cluster groen		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,704
cluster wegen en water		
- topografie	september 2008, § 5.7	0,071
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-2,168
cluster openbare orde en veiligheid		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,347
- mannenopvang	maart 2011, § 1.3	-
- bommenregeling	juni 2010, § 1.7	-0,400
cluster fysiek milieu		
- E-PRTR	september 2010, § 4.6	-
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,190
cluster bevolkingszaken		
- GBA	juni 2007, § 3.4	0,344
- modernisering GBA	september 2009, § 6.7	1,000
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,121
- mGBA en ORRA	juni 2010, § 1.5	0,000
- informeren kiesgerechtigden	september 2010, § 3.3	-0,100
- beheer van het 14+netnummer	juni 2010, § 1.6	-0,200
cluster overig/algemene ondersteuning		
- King	september 2009, § 6.6	-1,028
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-1,108
- Pieken in de Deltaproject Amsterdam	juni 2010, § 1.8	-0,400
Overige uitkeringen		
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2011	september 2010, bijlage 21	0,513

4.9. Voorschotbetalingen 2011

De gegevens uit deze circulaire leiden tot aanpassing van de voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2011. Het betreft bijstellingen van de bedragen per eenheid (zie bijlage 1) en de uitkeringsfactor (zie paragraaf 4.6) die met ingang van de betaalmaand oktober 2011 geëffectueerd zullen worden.

5. Uitkeringsjaar 2012

5.1. Opbouw uitkeringen

Tabel 5.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2012 na actualisering ten opzichte van de meicirculaire 2011. Zij gaat uit van het bedrag aan uitkeringen van € 16.858,614 miljoen dat voor 2011 is geraamd in tabel 4.1. De taakmutaties zijn gegroepeerd per cluster. In de volgende paragrafen worden de mutaties toegelicht, voor zover dat nog niet elders in deze circulaire of in eerdere circulaires is gebeurd.

Tabel 5.1 Opbouw uitkeringen 2012 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	§	Mei circulaire van 2011 ²
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)			
	16.858,614		16.802,331
algemene mutaties			
- accres	-87,887	§ 1.1	91,000
- aanvullende algemene mutatie	41,387		41,000
- technische correctie	39,000	§ 5.2	#
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000 @		
- A+O fonds	-0,229 @		
- EU-richtlijn invordering	-0,090	§ 5.3	#
- overheidsbrede inkoop van beeldmateriaal	-4,200	§ 5.4	#
- wachtgelden herindelingen	pm		
- waarderingkamer	pm		
	-20,519		
cluster eigen inkomsten			
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	0,000 @		
			0,000
cluster werk en inkomen			
- normering lokaal inkomensbeleid	-40,000 @		
- bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen	90,000	§ 5.5	#
- aanpassing norm kwijtschelding en bijzondere bijstand ivm kosten kinderopvang	10,000	§ 5.6	#
- selectieve en gerichte schuldhulpverlening	-20,000 @		
- ketensamenwerking werk en inkomen	-3,000 @		
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	-0,700 @		
			36,300
cluster zorg			
- maatschappelijke stage	0,100 @		
- uitvoeringskosten inburgering	-12,130 @		
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de wmo	47,600	§ 5.7	#
- toezicht en handhaving kinderopvang (incl. gastouderopvang)	2,100	§ 5.8	pm
			37,670
cluster educatie			
- Vakantieschool Taal Amsterdam	-0,100	§ 4.3	#
- ingroeieregeling OHV	8,500 @		
			8,400
cluster bevolkingszaken			
- GBA	0,173 @		
- mGBA en ORRA	-20,200 @		
- burgerzakensysteem-kern	-1,300 @		
			-21,327
cluster openbare orde en veiligheid			
- mannenopvang	-1,200 @		
			-1,200

(voortzetting op de volgende bladzijde)

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2012.

2 De vergelijking met de meicirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

Tabel 5.1 Opbouw uitkeringen 2012 (vervolg)

	Raming deze circulaire ¹	§	Mei circulaire van 2011 ²
cluster fysiek milieu			
- regionale omgevingsdiensten	<u>-50,000</u>	§ 5.9	#
		-50,000	
cluster bestuursorganen			
- professionaliseringsfonds burgemeesters	<u>- @</u>		
		0,000	
cluster overig/algemene ondersteuning			
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	<u>-</u>	§ 4.4	4,000
		0,000	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)			
- mutaties van invloed op omvang GF	<u>72,402</u>	§ 7.1	104,866
		<u>72,402</u>	
Uitkeringen (excl. Wmo)		16.920,340	16.895,098
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.710,357		15.713,289
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1.131,395	§ 7.1	1.103,221
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739		
- suppletie-uitkering bommenregeling	18,849		
- Wmo	<u>1.493,323</u>		

5.2. Technische correctie gemeentefonds

Wij verhogen de algemene uitkering structureel met € 39 miljoen. De oorzaak is van financieel-technische aard.

Bij de financiële vertaling van de begroting in de circulaire is bij de algemene uitkering een verschil ontstaan van € 39 miljoen. De oorzaak ligt in hoofdzaak in 2004, met een effect vanaf 2009. Zonder maatregel zal het verschil zich jaar in jaar uit voordoen. Dat zouden wij onjuist vinden. Alles overziend hebben wij besloten de circulairestand structureel op te hogen om zo de circulaire en de gemeentefonds-begroting met elkaar in evenwicht te brengen. Wij beraden ons nog op een besluit over het verschil in de jaren 2009, 2010 en 2011.

5.3. EU-richtlijn invordering

De algemene uitkering wordt voor de jaren 2012-2015 in verband met de invordering van belastingschulden verlaagd met een bedrag van € 0,090 miljoen, te verdelen via de uitkeringsfactor.

In januari 2010 is een nieuwe Europese richtlijn op het gebied van wederzijdse bijstand bij de invordering van belastingschulden aangenomen. Een belangrijke wijziging die de nieuwe richtlijn met zich brengt, is de uitbreiding van de reikwijdte waardoor heffingen van decentrale overheden ook onder de richtlijn vallen. Vooralsnog is ervoor gekozen om de

verzoeken om informatie, notificatie en bijstand van en aan de lokale overheden onder te brengen bij de Belastingdienst in Almelo. Hiervoor wordt vooralsnog voor de periode van 2012-2015 € 0,090 miljoen uit het gemeentefonds genomen voor de kosten van één fte bij de belastingdienst, te verdelen via de uitkeringsfactor.

5.4. Overheidsbrede inkoop van beeldmateriaal

De algemene uitkering wordt voor de jaren 2012 en 2013 met € 4,2 miljoen verlaagd in verband met het landelijk initiatief beeldmateriaal.

Het landelijk initiatief beeldmateriaal gaat jaarlijks zorgen voor landsdekkende hoge resolutie luchtfoto's, lage resolutieluchtfoto's en panoramafoto's. Namens de diverse overheidslagen zorgen het Kadaster en Het Waterschapshuis samen voor het overheidsbreed beschikbaar komen van deze producten. De foto's zijn onder meer inzetbaar voor efficiëntie in de bijhouding van basisregistraties, terreininterpretaties voor vergunningverlening, beheer en onderhoud en voorlichtingsdoeleinden

Hier is een jaarlijkse uitname uit het gemeentefonds van € 4,2 miljoen mee gemeoid. Het VNG-bestuur is akkoord gegaan met deze uitname vanaf 2012 uit het gemeentefonds ter financiering van het gemeentelijk aandeel in de landelijke inkoop van beeldmateriaal. Deze instemming is verleend voor een periode van twee jaar (dus 2012 en 2013), waarbij verlenging afhankelijk is van de resultaten uit deze proefperiode.

De winterfoto's 2011/2012 zullen het eerste product van het initiatief zijn. Omdat btw alleen aan individuele gemeenten kan worden gecompenseerd zal elke gemeente ingaande 2012 een afrekening ontvangen van Het Waterschapshuis. Elke gemeente vergoedt deze btw individueel aan Het Waterschapshuis en kan deze afrekening declareren bij het BTW-compensatiefonds.

5.5. Bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen

Om de cumulatie van inkomenseffecten te verzachten voor kwetsbare groepen zoals bijvoorbeeld chronische zieken, gehandicapten en ouderen wordt de bijzondere bijstand geïntensiveerd met € 90 miljoen structureel. De middelen worden toegevoegd aan de algemene uitkering en verdeeld via de maatstaven bijstandsontvangers en huishoudens met laag inkomen (drempel).

Door het toevoegen van deze middelen aan het gemeentefonds worden de gemeenten in staat gesteld om deze specifieke doelgroepen door middel van de verlening van bijzondere bijstand extra inkomensondersteuning te bieden.

5.6. Aanpassing norm kwijtschelding en bijzondere bijstand in verband met kosten kinderopvang

Om de armoedeval voor alleenstaande ouders met een relatief laag inkomen te verminderen, wordt voor gemeenten de mogelijkheid gecreëerd om bij de kwijtschelding van lokale belastingen rekening te houden met de kosten van formele kinderopvang. Om gemeenten te ondersteunen bij het uitvoeren van deze maatregel zal structureel € 10 miljoen aan het gemeentefonds worden toegevoegd. De middelen worden verdeeld via de maatstaven bijstandsontvangers en huishoudens met laag inkomen (drempel).

Gemeenten hebben deze mogelijkheid al als het gaat om de bijzondere bijstand, maar nu het geregeld wordt voor de kwijtschelding van lokale belastingen zullen gemeenten hier naar verwachting eerder gebruik van maken. Dit vermindert de armoedeval en maakt werken lonender. Naar schatting betekent deze maatregel voor ongeveer 10.000 werkende alleenstaande ouders die nu gebruik maken van formele kinderopvang een inkomensverbetering.

5.7. Transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de wmo

Het kabinet stelt in 2012 een bedrag van € 47,6 miljoen en in 2013 een bedrag van € 32,0 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering. Deze middelen zijn bedoeld om gemeenten te compenseren voor de (transitie)kosten die samenhangen met de decentralisatie van de functie begeleiding uit de AWBZ. De middelen worden verdeeld via een vast bedrag (25%) en via een bedrag per inwoner (75%).

5.8. Versterking toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang

Wij verhogen de algemene uitkering vanaf 2012 met € 12,5 miljoen structureel. Daarnaast wordt € 0,5 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd ten behoeve van een expertisecentrum bij de VNG. In de opbouwtafel treft u een bedrag van € 2,1 miljoen aan. Het verschil is het gevolg van incidentele toevoegingen aan de algemene uitkering over 2010/2011 ter grootte van € 10,4 miljoen.

Aan het gemeentefonds wordt structureel € 13 miljoen toegevoegd voor toezicht en handhaving op kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en gastouders. Onderdeel van het akkoord over dit onderwerp is dat de VNG ter verbetering van de handhaving in de kinderopvang per 1 januari 2012 een expertisecentrum opricht. Hiervoor wordt € 0,5 miljoen uit de toevoeging aan het gemeentefonds gebruikt. Dit expertisecentrum wordt zodoende bekostigd uit het gemeentefonds (de algemene middelen van alle gemeenten); de VNG zal daarom aan haar ledenvergadering verantwoording over de besteding van de middelen afleggen en besluiten of en hoe deze gezamenlijke inzet van middelen gecontinueerd dient te worden.

Op voorstel van de VNG wordt het bedrag van € 12,5 miljoen verdeeld volgens de verdeelsleutel jongeren (75%), oppervlakte land (10%) en kernen (15%). De overige middelen voor toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang in het gemeentefonds blijven verdeeld via de bestaande verdeelsleutel.

Het Rijk heeft met de VNG afgesproken dat de VNG zich ervoor zal inspannen dat gemeenten en GGD-en het toezicht en de handhaving conform de afgesproken uitgangspunten uit de brief van 20 april 2011 (kamerstukken II, 2010-2011, 31 322, nr. 120) zullen uitvoeren en dat de VNG zich bestuurlijk aan de gemaakte afspraken houdt. Deze afspraken zijn te vinden in de VNG ledenbrief 11/052 van 3 augustus 2011

Om binnen het financiële kader te blijven kan er gevarieerd worden in de intensiteit van de inspectie. Ook kunnen gemeenten variëren met het aantal te inspecteren gastouders. Het aantal te inspecteren gastouders per gemeente bevindt zich daarbij in een bandbreedte van 5- 30 procent. De financiële afspraken bieden een meerjarig budgettair kader op basis van de nu verwachte ontwikkeling in de capaciteit. Bij afwijkingen van plus of min 10 procent ten opzichte van de veronderstelde capaciteit in 2012, treden VNG en SZW in overleg over de gevolgen voor het budgettair kader². Eind 2014 vindt een evaluatie van de afspraken plaats, uiterlijk af te ronden begin 2015.

5.9. Regionale omgevingsdiensten

In het regeerakkoord is een ombuiging opgenomen die is gekoppeld aan het opzetten van regionale omgevingsdiensten en waarover in het kader van de bestuursafspraken 2011-2015 afspraken zijn gemaakt. In afwijking van de meicirculaire 2011 wordt deze ombuiging doorgevoerd. De verlaging van de algemene uitkering bedraagt voor het uitkeringsjaar 2012 € 50 miljoen, voor 2013 € 80 miljoen en voor 2014 en verder € 100 miljoen. Hij wordt verdeeld via de uitkeringsfactor en kan worden gezien als een generieke korting.

Deze middelen zijn gereserveerd op de aanvullende post van de rijksbegroting, zodat de mogelijkheid is gecreëerd de door het kabinet gevoelde bijzondere verantwoordelijkheid voor de hervorming van de Sw-sector financieel te vertalen, indien noodzakelijk en blijkend uit de evaluatie van die hervorming, twee jaar na de start. Als de gereserveerde middelen uiteindelijk – zoals het kabinet verwacht – niet nodig zullen blijken te zijn voor de risico's rond de uitvoering van 'werken naar vermogen', kan over de bestemming daarvan in het halfjaarlijkse bestuurlijk overleg van het Rijk met de VNG uiterlijk in 2015 besloten worden.

5.10. Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis voor het jaar 2012 geeft aanleiding tot verlaging van de uitkeringsfactor met vijf punten. Dit wordt vooral veroorzaakt door een toename bij de maatstaf bijstandsontvangers.

Voor 2012 komt één punt uitkeringsfactor naar huidig inzicht overeen met € 11,7 miljoen.

5.11. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2012 naar huidig inzicht € 15.710,357 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,510. Hierbij is rekening gehouden met de doorwerking van de ramingen over de voorgaande jaren en met de onderwerpen die zijn behandeld in dit hoofdstuk.

Tabel 5.11 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2012 t.o.v. meicirculaire

Stand uitkeringsfactor 2012 (meicirculaire)	1,532
mutaties uitkeringsfactor in punten	
- accres	-0,016
- technische correctie	0,003
- regionale omgevingsdiensten	-0,004
- ontwikkelingen uitkeringsbasis/OZB	-0,005
- verdeelreserve (2009)	0,001
- overige ontwikkelingen	-0,001
Totaal mutaties in punten	-0,022
Stand uitkeringsfactor 2012 in deze circulaire	1,510

5.12. Actualisatie maatstaven en verdeelmodel Wmo

Ten opzichte van meicirculaire 2011 zijn de maatstaven geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente kunt u vinden op internet.

5.13. Verzameltabel

De opbouwtabel 2012 (tabel 5.1) bevat onderdelen die in dit hoofdstuk niet nader zijn toegelicht. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Deze wijzigingen zijn behandeld in voorafgaande circulaire of elders in deze circulaire. Tabel 5.13 geeft per onderwerp de vindplaats.

² 12.400 locaties van kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang, 730 gastoudersbureaus en 53.400 gastouders.

Tabel 5.13 Verzameltabel 2012

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	mei 2009, § 3.2	0,000
- A+O fonds	mei 2011, § 3.3	-0,229
- accres (gerichte verdeling, ingroeiregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	mei 2009, § 3.2	0,000
cluster educatie		
- ingroeiregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster werk en inkomen		
- normering lokaal inkomensbeleid	mei 2011, § 3.4	-40,000
- selectieve en gerichte schuldhelpverlening	mei 2011, § 3.5	-20,000
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4	-1,700
- ketensamenwerking werk en inkomen	mei 2008, § 3.6	-3,000
cluster zorg		
- uitvoeringskosten inburgering	mei 2011, § 3.6	-12,130
- maatschappelijke stage	december 2010, § 3.2	0,100
cluster bevolkingszaken		
- mGBA en ORRA	juni 2010, § 1.5	-20,200
- burgerzakensysteem-kern	september 2010, § 5.2	-1,300
- GBA	juni 2007, § 3.4	0,173
cluster openbare orde en veiligheid		
- mannenopvang	maart 2011, § 1.3	-1,200

5.14. Voorschotbetalingen 2012

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2012 zullen in beginsel gebaseerd worden op de voorlopige uitkeringsfactor en de voorlopige bedragen per eenheid, die in deze septembercirculaire zijn vermeld in paragraaf 5.11 en in bijlage 1. Voor de uitbetaling van de voorschotten vanaf januari 2012 worden in beginsel de basisgegevens overgenomen van het jaar 2011. Gemeenten waarbij per 1 januari 2012 een wijziging van de gemeentelijke indeling of een grenscorrectie van kracht wordt, krijgen eind oktober 2011 een ramingsformulier per e-mail toegestuurd. Met dit formulier kan opgave worden gedaan van de vermoedelijke mutaties in een aantal basisgegevens voor de algemene uitkering 2012.

Voor de overige gemeenten geldt dat op verzoek een ramingsformulier zal worden toegezonden. Het verzoek kan worden gericht aan regelingen@minbzk.nl. Het gaat bij het formulier uitsluitend om de basisgegevens Inwoners, Inwoners < 20 jaar, Inwoners > 64 jaar, Ouderen 75-85, Woningen, Wooneenheden, Recreatiewoningen en Capaciteit bijzondere woongebouwen. U wordt verzocht hiervan gebruik te maken indien de stand op peildatum 1-1-2012 van een van de genoemde gegevens sterk afwijkt van de stand peildatum 1-1-2011. Ramingsformulieren dienen bij het ministerie van BZK te worden ingediend vóór 1 december 2011. Formulieren ingezonden na deze datum worden verwerkt in een latere betaalmaand.

6. Meerjarenperspectief

6.1. Opbouw uitkeringen 2013-2016

Tabel 6.1 geeft de voorlopige opbouw van de uitkeringen voor de jaren 2013 tot en met 2016. De meerjarenraming is geactualiseerd ten opzichte van de meicirculaire 2011 en gaat uit van het bedrag aan uitkeringen van € 16.920,340 miljoen dat voor 2012 is geraamd in paragraaf 5.1. De taakmutaties zijn gegroepeerd per cluster.

Tabel 6.1 Opbouw uitkeringen 2013-2016 (mln €)

	2013	§	2014	§	2015	§	2016
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)	16.920,340		17.062,385		17.351,972		17.051,987
algemene mutaties							
- accres	143,859	§ 1.1	404,923		92,249		560,901
- aanvullende algemene mutatie	12,114		12,085		20,745		-
- accres (gerichte verdeling, ingroeiregeling OHV)	-8,500		-8,500		-8,500		-8,500
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000		0,000		0,000		0,000
- EU-richtlijn invordering							0,090
- overheidsbrede inkoop van beeldmateriaal			4,200	§ 5.4			
- loon/prijscompensatie taakmutaties	pm		pm		pm		pm
- A+O fonds	pm		pm		pm		pm
- wachtgeldten herindelingen	pm		pm		pm		pm
- waarderingskamer	pm		pm		pm		pm
cluster eigen inkomsten							
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	0,000		0,000		0,000		0,000
cluster werk en inkomen							
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	-0,600		-1,200		-0,800		-
cluster zorg							
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de wmo	-15,600	§ 5.7	-32,000				
- uitvoeringskosten inburgering		pm					
cluster educatie							
- ingroeiregeling OHV	8,500		8,500		8,500		8,500
cluster fysiek milieu							
- regionale omgevingsdiensten	-30,000	§ 5.9	-20,000				
cluster sport, kunst & ontspanning							
- bibliotheken ¹	-						
cluster bevolkingszaken							
- GBA	0,103						
- mGBA en ORRA	45,200		-25,000		-		
- burgerzakensysteem-kern	1,300						
cluster bestuursorganen							
- professionaliseringsfonds burgemeesters							pm
- verminderen aantal politieke ambtsdragers					-110,000		
cluster overig/algemene ondersteuning							
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)					-146,746	§ 4.4	122,000
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)							
- mutaties van invloed op omvang GF	-14,331	§ 7.1	-53,421		-155,433		-16,196
Uitkeringen (excl. Wmo)	17.062,385		17.351,972		17.051,987		17.718,782
waarvan							
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.878,231		16.221,417		16.077,012		16.760,238
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1105,566		1051,967		896,387		879,956
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739		59,739		59,739		59,739
- suppletie-uitkering bommenregeling	18,849		18,849		18,849		18,849
- Wmo	pm		pm		pm		pm

¹ Vanaf 2013 geïntegreerd in de algemene uitkering. De omvang is € 5,791.

6.2. Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers

In paragraaf 3.2 van de meicirculaire van 2011 is gemeld dat de fondsbeheerders in overleg met de VNG zijn om te bezien of er een wijziging in de systematiek mogelijk is, waardoor het verloop eenvoudiger wordt en meer voorspelbaar. Geconstateerd is dat op dit

moment een wijziging in de systematiek lastig te combineren is met het uitgangspunt dat geen gemeente er door de afschaffing van het gebruikersdeel OZB op woningen reëel op achteruit zou mogen gaan. Daarom is besloten de bestaande systematiek te handhaven.

In de meicirculaire 2012 zult u op basis van de accessen voor de komende jaren worden geïnformeerd over de actuele cijfers voor 2013 en verder.

6.3. Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 6.3.1 geeft de ontwikkeling naar huidige inzichten van de voorlopige uitkeringsfactoren voor de jaren 2012 tot en met 2016. De toename van de uitkeringsfactor wordt vooral bepaald door een opwaarts effect van de accessen en door een neerwaarts effect als gevolg van de groei van de uitkeringsbasis.

Tabel 6.3.1 Uitkeringsfactoren 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
voorlopige uitkeringsfactor, jaar t	1,510	1,517	1,546	1,545	1,581
verschil t.o.v. jaar t-1		0,007	0,029	-0,001	0,036
waarvan					
- algemene mutaties		0,010	0,033	0,009	0,046
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (incl. OZB)		-0,002	-0,004	-0,008	-0,010
- overige ontwikkelingen		0,000	0,001	-0,001	0,001

Het meerjarenperspectief is gebaseerd op de ramingen in lopende prijzen. Gemeenten die hun meerjarenraming opstellen in constante prijzen moeten de uitkeringsfactor corrigeren voor de nominale ontwikkeling. Bij wijze van handreiking wordt hier een methode uiteengezet waarmee omrekening naar constante prijzen kan worden verricht. Centraal staat de prijsontwikkeling van het BBP, zoals vermeld in hoofdstuk 1. Deze prijsontwikkeling wordt op de ramingen van het gemeentefonds geprojecteerd en vervolgens uitgedrukt in punten van de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactoren in constante prijzen worden verkregen door de uitkomsten in mindering te brengen op het meerjarenbeeld van de uitkeringsfactoren, zoals dat wordt gegeven in tabel 6.3.1. In tabel 6.3.2. is deze methode toegepast. De tabel geeft de uitkeringsfactoren 2013-2016 in constante prijzen van 2012 na correctie voor deze inflatiepercentages. In de eigen gemeentelijke situatie kan de geraamde inflatie afwijken van het percentage dat hier wordt gebruikt in de berekeningen. U zou in dat geval de regel loon/prijsmutatie op die afwijkende raming moeten afstemmen.

Tabel 6.3.2 Raming uitkeringsfactoren 2013-2016 in constante prijzen van het jaar 2012

	2013	2014	2015	2016
omvang gemeentefonds, jaar t-1 (mln euro)	16.920,3	17.062,4	17.352,0	17.052,0
loon/prijsmutatie (mln euro)	331,6	312,2	298,5	293,3
cumulatief (mln euro)	331,6	643,9	942,3	1.235,6
één punt uitkeringsfactor, jaar t (mln euro)	11,7	11,8	11,7	11,9
loon/prijsmutatie cumulatief (in punten UF)	28	55	81	104
uitkeringsfactoren in lopende prijzen	1,517	1,546	1,545	1,581
af: nominale ontwikkeling	0,028	0,055	0,081	0,104
uitkeringsfactoren in constante prijzen	1,489	1,491	1,464	1,477

6.4. Verzameltabel

De opbouwtabel 2013-2016 (tabel 6.1) bevat onderdelen die in dit hoofdstuk niet nader zijn toegelicht. Informatie over deze onderdelen vindt u in voorafgaande circulaire of elders in deze circulaire. Tabel 6.4 geeft per onderwerp de vindplaats van die informatie.

Tabel 6.4 Verzameltabel 2013-2016

Onderwerp/maatregel	Circulaire/vindplaats toelichting
algemene mutaties	
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1
cluster educatie	
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1
cluster werk en inkomen	
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4
cluster bestuursorganen	
- verminderen aantal politieke ambtsdragers	december 2010, § 4.2
cluster bevolkingszaken	
- mGBA en ORRA	juni 2010, § 1.5
- GBA	juni 2007, § 3.4
- burgerzakensysteem-kern	september 2010, § 5.2

7. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

7.1. Opbouw integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Tabel 7.1 vermeldt de opbouw van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2011 tot en met 2016. In de volgende paragrafen worden de mutaties toegelicht, voor zover dat nog niet gebeurde in eerdere circulaire's.

Tabel 7.1 Integratie-uitkeringen (IU) en Decentralisatie-uitkeringen (DU) 2011-2016 (mln €)

Uitkeringsjaar	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Cluster	Vindplaats
Uit eerdere circulaire (valt vrij in maatstavenstelsel)								
- WUW-middelen	13,132	8,968	3,175	2,893	2,672	2,361	wegen en water	Stb. 2001, 415
- knelpunten verdeelproblematiek	2,927	3,034	3,120	3,224	3,298	3,374	overig	septicirc. 2006 § 5.8
- bibliotheken	5,791	5,791	0,000				sport, kunst & ontspan.	meicirc. 2008 § 5.2
Uit eerdere circulaire (mutatie op omvang gemeentefonds)								
- regionale platforms fraudebestrijding	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	werk & ink	septicirc. 2011 § 7.17
- <i>wv. toename t.o.v. meicirc. 2011</i>	-2,006	-2,006	-2,006	-2,006	-2,006	-2,006		
- aanpak kindermishandeling	1,750						zorg	meicirc. 2011 § 5.2
- brede school, sport en cultuur	31,259	40,608	40,608	40,608	40,608	40,608	educatie	meicirc. 2011 § 5.3
- homo-emancipatie	0,510						zorg	septicirc. 2011 § 7.2
- <i>wv. toename t.o.v. meicirc. 2011</i>	0,030							
- bewonersinitiatieven wijken (G18)	15,000						zorg	septicirc. 2008 § 7.4
- nationaal actieplan sport en bewegen	9,570	4,785					zorg	meicirc. 2011 § 5.4
- beeldende kunst en vormgeving	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	sport, kunst & ontspan.	meicirc. 2008 § 5.15
- taalcoaches	2,067						educatie	meicirc. 2009 § 5.4
- polarisatie en radicalisering	0,639						OOV	septicirc. 2010 § 6.4
- bewonersinitiatieven wijken (G31) en aantal andere gemeenten	9,688						zorg	septicirc. 2011 § 7.3
- <i>wv. toename t.o.v. meicirc. 2011</i>	0,200							
- vrouwen uit etnische minderheden	0,537						zorg	septicirc. 2008 § 7.13
- pilot gemengde scholen	0,800						educatie	septicirc. 2008 § 7.14
- cultuurparticipatie	5,785	5,785					educatie	septicirc. 2008 § 7.15
- spoorse doornijdingen	47,550	11,922	23,614	0,000	3,356		wegen en water	novcirc. 2009 § 4.9
- innovatietrajecten inburgering	1,051						zorg	septicirc. 2009 § 8.5
- SLOK	11,150						fysiek milieu	novcirc. 2009 § 4.8
- maatschappelijke opvang	307,228	298,528	297,528	297,528	297,528	297,528	zorg	meicirc. 2011 § 5.5
- vrouwenopvang	95,223	91,325	91,105	91,105	91,105	91,105	zorg	septicirc. 2011 § 7.4
- <i>wv. toename t.o.v. meicirc. 2011</i>	5,000	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		
- gezond in de stad	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	zorg	septicirc. 2009 § 8.25
- leefbaarheid en veiligheid	64,040						OOV	septicirc. 2009 § 8.13

Uitkeringsjaar	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Cluster	Vindplaats
- Antillanengemeenten	4,485	4,485	4,485				zorg	septicirc. 2009 § 8.12
- aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren	12,400	12,400					zorg	septicirc. 2009 § 8.11
- jeugdwerkloosheid	23,000						werk & ink	meicirc. 2011 § 5.7
- versterking peuterspeelzwaaiwerk	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	zorg	septicirc. 2009 § 8.3
- herbestemming en herontwikkelen aandachtswijken	2,000	0,396					VHROSV	septicirc. 2010 § 6.6
- jeugd	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	zorg	septicirc. 2009 § 8.15
- ISV	209,928	147,811	152,851	139,061			VHROSV	junicirc. 2010 § 4.6
- bodemsanering	21,215	20,766	20,766	20,766			fysiek milieu	septicirc. 2011 § 7.6
- w.v. toevoeging t.o.v. meicirc. 2011	0,550							
- herstructurering bedrijventerreinen	12,185	3,421	0,855	1,184	0,000	0,520	VHROSV	septicirc. 2011 § 7.5
- w.v. toevoeging t.o.v. meicirc. 2011	7,185	3,421	0,855	1,184	0,000	0,520		
- centra voor jeugd en gezin		368,137	368,137	368,137	368,137	368,137	zorg	septicirc. 2011 § 7.14
- w.v. toevoeging t.o.v. meicirc. 2011		8,937	368,137	368,137	368,137	368,137		
- alle troeven in handen	0,512						zorg	novcirc. 2009 § 4.10
- vadercentra	0,700	0,700					zorg	junicirc. 2010 § 4.14
- duizend en één kracht	0,900						zorg	junicirc. 2010 § 4.15
- uitvoeringskosten Vwijk	3,437						werk & ink	junicirc. 2010 § 4.16
- zuiderzeelijn	7,307						wegen en water	maartcirc. 2011 § 2.1
- rolstoelvoorzieningen	0,300	0,300					zorg	junicirc. 2010 § 4.20
- bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB	3,900						werk & ink	septicirc. 2011 § 7.8
- w.v. toevoeging t.o.v. meicirc. 2011	3,900							
- pieken in de Delta	13,582						overig	septicirc. 2011 § 7.9
- w.v. toevoeging t.o.v. meicirc. 2011	4,500							
- nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte en BIRK)	23,852	17,608	14,772	9,711	9,933		VHROSV	septicirc. 2011 § 7.10
- w.v. toevoeging t.o.v. meicirc. 2011	18,852	7,920	10,772	9,711	9,933			
Nieuw in deze circulaire ten opzichte van eerdere circulaire								
- vsv-programmagelden RMC-regio's G4		5,975					educatie	septicirc. 2011 § 7.11
- bestaand Rotterdam gebied	2,527	2,527	2,527	2,527	2,527	pm	VHROSV	septicirc. 2011 § 7.12
- sterke regio's	12,000	0,000	5,900	0,000	2,000	1,100	wegen en water	septicirc. 2011 § 7.13
- eigen kracht	1,900	0,900	0,900				zorg	septicirc. 2011 § 7.7
- invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg		pm					zorg	septicirc. 2011 § 7.16
- regionale coördinatie nazorg ex-gedeelneerden	6,000						zorg	septicirc. 2011 § 7.15
Totaal Integratie- en decentralisatie uitk.	1,063,050	1,131,395	1,105,566	1,051,967	896,387	879,956		
Totaal IU en DU met invloed op omvang GF	1,041,200	1,113,602	1,099,271	1,045,850	890,417	874,221		
Verschil T en T-1 van invloed op omvang GF ¹	-141,893	72,402	-14,331	-53,421	-155,433	-16,196		
Nieuwe toevoeging die vrijvalt in maatstavenstelsel								
Naar opbouwtabel	-141,893	72,402	-14,331	-53,421	-155,433	-16,196		

1 Vergeleken met 2010 stand maartcirculaire 2011 (€ 1.183,093).

7.2. Homo-emancipatie

De decentralisatie-uitkering homo-emancipatie wordt over 2011 incidenteel met € 30.000 verhoogd. De gemeente Amsterdam ontvangt in 2011 deze incidentele bijdrage ten behoeve van extra internationale activiteiten in verband met de internationale dimensie van de koploperovereenkomst homo-emancipatiebeleid.

7.3. Bewonersinitiatieven wijken

De decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven wordt over 2011 incidenteel met € 200.000 verhoogd. De gemeenten Haarlemmermeer en Apeldoorn ontvangen in 2011 ieder € 100.000 in het kader van de afspraken gemaakt in de uitvoeringsagenda van de New Towns (Kamerstuk 2009-2010, 31757, nr. 14).

De overige 'Ortega-gemeenten' Almere, Ede en Zoetermeer kregen vorig jaar reeds ieder € 100.000 voor het jaar 2011 toegezegd, omdat ze een 40+-wijk in hun gemeente hebben. Voor de besteding van deze budgetten kunnen bewoners initiatieven indienen en uitvoeren die bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid in hun wijk of de versterking van de sociale cohesie.

7.4. Vrouwenopvang

Algemeen

De aangekondigde brief over de toekomst van de vrouwenopvang evenals een reactie op het rapport van de commissie de Jong wordt in het najaar naar de Tweede Kamer verzonden. Daarin wordt ook ingegaan op hoe in de toekomst met de verdeling van de middelen zal worden omgegaan.

Ouderen in veilige handen

In het kader van het VWS-actieplan 'Ouderen in veilige handen' wordt voor 2011 eenmalig € 5 miljoen toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang.

De middelen zijn bedoeld als een extra impuls voor de lokale/regionale aanpak van ouderenmishandeling, bijvoorbeeld door middel van deskundigheidsbevordering van de steunpunten huiselijk geweld en het regelen van een goede backoffice voor hulp en ondersteuning van slachtoffers van ouderenmishandeling. Deze extra impuls is gekoppeld aan de afspraken die Rijk en VNG gaan maken om de positie van slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties te verbeteren (in het kader van de Bestuursafspraken 2011 – 2015).

Tolk- en vertaaldiensten

De inzet van tolk- en vertaaldiensten in de vrouwenopvang wordt per 1 januari 2012 financieel gefaciliteerd via de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang. De daarvoor

beschikbare middelen (€ 1,1 miljoen) worden aan deze uitkering toegevoegd. De toevoeging komt voort uit de afschaffing van de centrale vergoeding voor tolk- en vertaaldiensten in de zorg. Vanuit het oogpunt van bescherming van verblijfsgegevens wordt een uitzondering gemaakt voor de inzet van tolk- en vertaaldiensten in de Vrouwenopvang. Instellingen voor vrouwenopvang kunnen indien nodig zelf een tolk- of vertaler inhuren.

Verdeling

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente in 2011 en in 2012 is opgenomen in bijlage 9.

7.5. Herstructurering van bedrijventerreinen / Motie Van Heugten

Het rijksbeleid ten aanzien van het herstructureren van bedrijventerreinen is gewijzigd. Uit het convenant tussen de VNG, het IPO en de regering vloeit onder meer voort dat waar mogelijk en wenselijk de beschikbare rijksmiddelen voor uitvoering van het Besluit Topper worden gedecentraliseerd. Dit betreft de gemeenten Emmen, Rotterdam, Hoogeveen, Etten-Leur, Rijnwoude, Den Bosch, Kampen, Vlaardingen, Oss, Beek en Nijmegen.

Conform de motie Van Heugten (Tweede Kamer, 2008-2009, 31 700 XI, nummer 16 herdruk) wordt een rijksbijdrage van € 2,703 miljoen geïnvesteerd in het project Venekoten in Oosterwolde. Het gemeentefonds wordt hiervoor incidenteel met € 2,703 miljoen opgehoogd ten gunste van de gemeente Ooststellingwerf.

Zie bijlage 10 voor een totaaloverzicht.

7.6. Bodemsanering

De gemeente Helmond ontvangt in 2011 incidenteel € 0,550 miljoen extra voor de decentralisatie-uitkering bodemsanering.

7.7. Eigen kracht

Via de decentralisatie-uitkering Eigen kracht ontvangen de G4 in 2011 elk € 250.000 en 18 grote gemeenten in 2011, 2012 en 2013 € 50.000 per gemeente per jaar. Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 11.

Op de uitnodiging van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om ten behoeve van de uitvoering van het programma Eigen Kracht vrouwen zonder startkwalificatie te begeleiden naar werk hebben 22 gemeenten positief gereageerd. Met deze gemeenten is op 12 september 2011 een samenwerkingsafpraak tussen Rijk en gemeente getekend. Deze afspraken hebben betrekking op een aanpak door de gemeente om laagopgeleide

vrouwen zonder werk te activeren om stappen te zetten op weg naar werk of een opleiding.

7.8. Experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB

Voor 2011 wordt een bedrag van € 3,9 miljoen verdeeld via de decentralisatie-uitkering experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB. De verdeling van dit budget over de gemeenten wordt in bijlage 8 gepresenteerd.

Voor uitvoering van het experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB is een totale tegemoetkoming beschikbaar van € 6,5 miljoen, in de verhouding 40/60 verdeeld over de jaren 2010 en 2011. Er zijn drie categorieën waarvoor gemeenten een tegemoetkoming ontvangen:

- 1: een vaste tegemoetkoming voor deelname aan het experiment. Dit is € 20.000 per gemeente.
- 2: een tegemoetkoming op basis van het gemeentelijk aandeel van het totaal aantal alleenstaande ouders dat middels een inkomensvrijlating aan het experiment deelneemt.
- 3: een tegemoetkoming, naar rato, voor het hebben van een arbeidspool.

Een inhoudelijke toelichting op het experiment is te vinden in paragraaf 6.12 van de septembercirculaire 2010.

7.9. Pieken in de Delta Noordvleugel tender 2010-II

De middelen Pieken in de Delta Noordvleugel tender 2010-ii zijn bestemd voor de gemeenten Amsterdam en Utrecht ten behoeve van de financiering van projecten waarvan de uitvoering beleidsmatig van bijzonder belang wordt geacht en waarin samenwerking, innovatie en concurrentiekracht centraal staan en die aansluiten bij het topsectorenbeleid. De gemeente Amsterdam ontvangt € 1.405.000 en de gemeente Utrecht ontvangt € 3.095.000.

7.10. Nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte en BIRK)

De ministeries van ELI en I&M decentraliseren specifieke uitkeringen in het kader van de Nota Ruimte en BIRK naar het gemeente- en provinciefonds. In bijlage 5 vindt u de niet eerder in de circulaire gemelde projecten die gedecentraliseerd worden.

7.11. Voortijdig schoolverlaten RMC-regio's G4

De vier grootste gemeenten ontvangen in 2012 in totaal € 5,975 miljoen voor de decentralisatie-uitkering voortijdig schoolverlaten RMC-regio's G4.

Het schooljaar 2011-2012 is een overgangsjaar naar een nieuw vsv-instrumentarium dat vanaf schooljaar 2012-2013 in werking treedt om de aangescherpte doelstelling van maximaal 25.000 vsv-ers in 2016 te bereiken. Daarom zijn de huidige lopende convenanten en de bijbehorende subsidiestromen met een jaar verlengd. Voor de RMC-regio's G4 (Agglomeratie Amsterdam, Haaglanden/Westland, Rijnmond en Utrecht) wordt de subsidie aan de G4 uitgekeerd. Ook deze uitkering wordt met één jaar verlengd, in de vorm van een éénmalige decentralisatie-uitkering. In overleg met de vier gemeenten zullen nadere afspraken worden gemaakt over de regionale inzet van middelen en over de te behalen resultaten.

De verdeling van de middelen is als volgt:

Amsterdam: € 1.850.000

Rotterdam: € 1.925.000

Den Haag: € 1.325.000

Utrecht: € 875.000.

7.12. Bestaand Rotterdams gebied

In het kader van het Project Mainport Rotterdam ontvangt Rotterdam de specifieke uitkering Bestaand Rotterdams Gebied. Het gaat om het ontwikkelen van de Rotterdamse haven en het gelijktijdig verbeteren van het woon- en leefklimaat. De bijdrage van 2011 t/m 2015 wordt nu gedecentraliseerd via een decentralisatie-uitkering van € 2.527.000 per jaar (totaal € 12.635.000).

7.13. Sterke regio's

HST-cargo

De gemeente Haarlemmermeer ontvangt middelen ten behoeve van de financiering van het project HST-cargo. Het project draagt bij aan de ontwikkeling van het gebied tot multimodaal knooppunt. De doelstelling van het project is de realisatie van het HST Cargo concept, door de aanleg van een HST Cargo Railterminal nabij Hoofddorp en het ondersteunen van de ontwikkeling van een Europese HST freight service. De uitkering is als volgt:

Begrotingsjaar 2011: € 4.000.000

Begrotingsjaar 2013: € 5.900.000

Begrotingsjaar 2016: € 1.100.000

Bio Science Park Leiden

De gemeente Leiden ontvangt in 2011 € 8 miljoen en in 2015 € 2 miljoen voor de decentralisatie-uitkering SR Bio Science Park Leiden.

Met dit project worden knelpunten in de verkeersafwikkeling van en naar het park opgelost, waardoor naast uitbreiding van het park tevens uitbereiding van bestaande en vestiging van nieuwe Life & Health Sciences bedrijven op het park mogelijk wordt.

7.14. Centra voor jeugd en gezin

In paragraaf 5.9 van de meicirculaire 2011 is de decentralisatie-uitkering Centra voor jeugd en gezin beschreven. De verdeling van € 359,2 miljoen over de gemeenten is naderhand via internet bekend gemaakt. Als gevolg van de structurele doorwerking van de loon- en prijsbijstelling over het jaar 2011 (OVA 2011) wordt het budget voor 2012 € 368,137 miljoen. De verdeling van dit budget over de gemeenten wordt in bijlage 7 gepresenteerd.

7.15. Regionale coördinatie nazorg ex-gedetineerden

De 43 centrumgemeenten voor Maatschappelijke Opvang ontvangen in 2011 € 6 miljoen ten behoeve van de regionale coördinatie nazorg van ex-gedetineerden. Het bedrag is bestemd voor de jaren 2012 en 2013. In bijlage 6 wordt per centrumgemeente aangegeven wat de bedragen voor 2012 en 2013 zijn.

Onlangs zijn de minister van Veiligheid en Justitie en de voorzitter van de VNG overeengekomen dat de regeling voor de nazorg aan ex-gedetineerden wordt verlengd. Dit houdt in dat de 43 centrumgemeenten voor Maatschappelijke Opvang gezamenlijk in 2012 en 2013 in aanmerking komen voor respectievelijk € 4 miljoen en € 2 miljoen ten behoeve van de regionale coördinatie nazorg. De bedragen voor 2012 en 2013 van in totaal € 6 miljoen worden al in 2011 uitgekeerd. De uitkering vindt plaats via een decentralisatie-uitkering en niet langer meer via de verzameluitkering, waardoor voor de gemeenten de verantwoordingslasten dalen. Over deze afspraken zijn de gemeenten in september van dit jaar geïnformeerd bij brief met kenmerk 5707401/11. Bij de verstrekking van deze uitkering wordt er van uitgegaan dat het bedrag besteed wordt aan de *versterking van de regionale coördinatie nazorg*, en dat deze vorm krijgt in de *Veiligheidshuizen*.

Besloten is het geld voor 2012 en 2013 wederom te verdelen via de 43 centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid op basis van de aantallen ex-gedetineerden die in 2010 naar gemeenten uitstroomden.

7.16. Invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg

Voor de invoeringskosten voor de decentralisatie jeugdzorg is in 2012 € 16 miljoen beschikbaar. Hiervan zal een deel worden gebruikt voor de financiering van onderzoek, experimenten en het transitiebureau. Een ander deel zal ten goede komen aan de gemeenten en provincies voor reeds te maken invoeringskosten. Over de precieze verdeling vindt in oktober 2011 nog bestuurlijk overleg plaats. Het voor de gemeenten beschikbare geld zal in 2012 via een decentralisatie-uitkering worden verstrekt.

7.17. Regionale Coördinatieplatforms Fraudebestrijding

Met ingang van de start van het Handhavingsprogramma 2011-2014 van SZW vindt de volledige financiering van de negen Regionale Coördinatieplatforms Fraudebestrijding (RCF) centraal plaats via de Verzameluitkering SZW. In verband hiermee is de integratie-uitkering inzake de financiering van interventieteams aan deze negen Regionale Coördinatieplatforms Fraudebestrijding beëindigd. Het bedrag van deze integratie-uitkering is begrepen in de centrale financiering van deze platforms via de verzameluitkering SZW.

De negen gemeenten blijken in 2011 tot nog toe zowel de verzameluitkering als de integratie-uitkering te hebben ontvangen. Na contact tussen de negen betrokken gemeenten en het ministerie van SZW is besloten het over 2011 uitgekeerde bedrag van de integratie-uitkering RCF te verrekenen met de komende uitbetalingen van het gemeentefonds.

7.18. Quick wins Binnenvaart

De minister van I&M heeft besloten het restbudget van de regeling Quick wins Binnenvaart primair in te zetten voor een versterking van het landelijke netwerk van binnenhavens en inland terminals langs achterlandverbindingen en hoofdvaarwegen. Hieraan wordt invulling gegeven door, op basis van cofinanciering, middelen beschikbaar te stellen voor decentralisatie-uitkeringen aan gemeenten voor een beperkt aantal havengerelateerde gebiedsontwikkelingen.

Toewijzing zal plaatsvinden na inventarisatie en beoordeling van concrete plannen van gemeenten en is limitatief. Nadere informatie over de procedure zal in het najaar van 2011 worden gepubliceerd op internetsites van het ministerie van Infrastructuur en Milieu en van het gemeentefonds. In de meicirculaire 2012 zal het taakstellende budget bekend worden gemaakt.

8. Overige mededelingen

8.1. Loon- en prijsontwikkeling

Wij geven zoals gebruikelijk een indicatie voor de loon- en prijsontwikkeling die van invloed is op de overheidsuitgaven. De gegevens zijn afkomstig van het Centraal Planbureau (CPB). Het betreft macro-indicatoren die een beeld geven van de algemene trendmatige ontwikkeling. Zij zijn met de nodige terughoudendheid toe te passen op individueel gemeentelijk niveau.

Tabel 8.1 geeft de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector: de prijsmutaties van de netto materiële overheidsconsumptie (goederen en diensten) en van de lonen en salarissen. Daarnaast wordt de prijsmutatie van het BBP vermeld. Deze indicator is voor het gemeentefonds van belang, omdat zij door het Rijk op alle beleidsterreinen als deflator wordt gebruikt om de nominale uitgaven reël te maken. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB (www.cpb.nl).

Tabel 8.1 Prijsmutaties per jaar 2009-2012

	2009	2010	2011	2012
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	0,80%	1,80%	3,00%	2¼%
- lonen en salarissen	2,80%	0,70%	¾%	2¾%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie BBP	0,00%	1,40%	1¼%	2,00%

De algemene uitkering wordt gebruikelijk in lopende prijzen weergegeven. Ook de uitkeringsfactor luidt dus in lopende prijzen. Voor een vertaling van de meerjarige uitkeringsfactor in constante prijzen verwijzen wij naar tabel 6.3.2 in deze circulaire. Wij verwijzen u daarnaast voor verdere gegevens naar hoofdstuk 1.

8.2. Financieel overzicht gemeenten 2012

Samenvatting

Uit de analyse van de gemeentefinanciën volgens de vaste methode van het Financieel Overzicht Gemeenten (FOG) blijkt dat de afgelopen periode – gecorrigeerd voor taakmutaties, areaal- en prijsontwikkeling - gekenmerkt is door een flinke stijging van inkomsten en uitgaven op de gemeentelijke beleidsterreinen. De komende jaren krijgen gemeenten naar verwachting te maken met een daling van de financiële ruimte, die voor een belangrijk deel voortkomt uit de verwachte achterblijvende ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds bij de areaal- en prijsontwikkeling. De analyse

is gebaseerd op een aantal aannames en ramingen die de uitkomsten onzeker maken. Desalniettemin wijst het FOG op de noodzaak voor gemeenten om zich te bezinnen op hun budgettaire beleid voor de komende jaren. In het perspectief van de ruime inkomstenontwikkeling in de afgelopen periode wordt de opgave die uit deze analyse blijkt voor gemeenten realiseerbaar geacht.

Terugblik

In tabel 8.2.1 wordt teruggekeken naar de financiële positie van gemeenten in de jaren 2007-2011. In de analyse is gebruik gemaakt van de gemeentelijke begrotingscijfers die door het CBS zijn opgesteld. Het gaat daarbij steeds om de netto-uitgaven: de lasten zijn verminderd met de taakgebonden baten, zoals ontvangen specifieke uitkeringen en de opbrengst van heffingen. De verschillen tussen 2007 en 2011 zijn gecorrigeerd voor de effecten van veranderingen in het gemeentelijke takenpakket (taakmutaties), van prijsontwikkeling en van de groei van inwoners, woningen en andere gemeentelijke ontwikkelingen (areaalontwikkeling). De uitkomsten geven volgens deze aanpak een zo goed mogelijke benadering van de gevolgen van gemeentelijke keuzes.

Tabel 8.2.1 Ontwikkeling inkomsten en uitgaven 2007-2011 (cumulatief; x € 1 miljoen)

	2007	2008	2009	2010	2011
Uitgavenclusters					
Werk en inkomen	213	271	354	601	446
Maatschappelijke zorg	-5	37	122	-330	-128
Educatie	108	100	149	94	159
Kunst en ontspanning	78	108	294	293	214
Groen	45	67	188	178	108
VHROSV	-11	27	128	119	-30
Oudheid	25	50	67	73	62
Riolering	-19	-35	-46	-55	-75
Reiniging	-26	-54	-31	-43	-52
Wegen en water	115	279	421	467	268
Openbare orde en veiligheid	-264	-145	-16	-111	-94
Fysiek milieu	6	-36	0	-28	-32
Bevolkingszaken	19	11	70	82	61
Bestuursorganen	42	57	86	82	84
Totaal uitgavenstijging	324	737	1.786	1.421	991
Inkomstenclusters					
Algemene uitkering	-19	110	1.078	648	632
OZB	19	19	125	153	161
Overige eigen middelen	281	481	440	510	287
Totaal inkomstenstijging	280	611	1.642	1.310	1.081

In de jaren 2007-2011 zijn de gemeentelijke inkomsten toegenomen, waarmee de gemeenten op nagenoeg alle uitgavenclusters hebben geïntensiveerd. Cumulatief bedraagt de stijging van de gemeentelijke inkomsten € 0,8 miljard. De stijging is ontstaan in de jaren 2007, 2008 en 2009. De stijging doet zich bij alle drie de inkomstenbronnen voor, hoewel de Overige eigen middelen in 2011 sterk dalen door met name lagere ramingen bij de bouwgrondexploitatie. De stijging van de gemeentelijke uitgaven bedraagt cumulatief

€ 0,7 miljard. De grootste uitgavenstijging doet zich voor in het cluster Werk en inkomen, gevolgd door het cluster Openbare orde en veiligheid en het cluster Wegen en water.

Vooruitblik

In tabel 8.2.2 is een beeld gegeven van de financiële ruimte van de gemeenten voor de jaren 2012 tot en met 2016. De basis wordt ontleend aan gegevens uit de Onderhoudsrapportage specifieke uitkeringen 2011, gemeentelijke begrotingsgegevens over 2011 en de meicirculaire gemeentefonds 2011. De ontwikkeling van jaar op jaar bestaat uit correcties voor taakmutaties, prijsontwikkeling en areaalontwikkeling. De feitelijke uitkomsten zijn erg onzeker. Onderdeel van de OEM is het grondbedrijf van gemeenten waarvoor onduidelijk is hoe dit zich de komende jaren na de crisis zal ontwikkelen. De ramingen in de vooruitblik zijn beduidend lager dan de ontwikkeling in de terugblik.

Tabel 8.2.2 Ontwikkeling inkomsten en uitgaven 2012-2016 (cumulatief; x € 1 miljoen)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Kostenontwikkeling	153	894	1.755	2.407	3.576
Algemene middelen					
Taakmutaties	-471	-426	-493	-905	-787
Areaal	178	300	485	706	917
Prijzen	526	985	1.413	1.815	2.218
Specifieke middelen					
Taakmutaties	-408	-408	-410	-410	-410
Areaal	134	81	239	531	821
Prijzen	194	363	521	670	818
Inkomstenontwikkeling	-166	261	959	1.257	2.378
Gemeentefonds					
Accres	91	211	511	630	1.054
Taakmutaties	-339	-291	-351	-754	-635
OZB	88	169	247	322	395
Overige eigen middelen	74	136	202	269	335
Specifieke uitkeringen	-80	36	350	791	1.229
Financiële ruimte	-319	-633	-796	-1.149	-1.198

Volgens de analyse ontstaat er de komende jaren een negatieve financiële ruimte. Dit wordt met name veroorzaakt doordat, onder de gehanteerde veronderstellingen, de ontwikkeling van het gemeentefonds kleiner is dan de prijs- en areaalontwikkelingen in deze jaren. De omvang van het gemeentefonds beweegt immers via de normeringssystematiek mee met de uitgaven van het Rijk. De stijging van het areaal is voor een groot deel toe te schrijven aan de geraamde groei van het aantal bijstandsontvangers.

8.3. Herverdeling wegenbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2011 en 2012 respectievelijk 1,8% en 3,3%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegeenzorg (Stb.1994, 427). Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het Centraal Planbureau.

De berekening is voor 2011 definitief en voor 2012 voorlopig. Zij volgt de formule: $(a+b)*c$, waarin a staat voor het bedrag van de uitkering in het voorafgaande jaar, b voor een bedrag ter grootte van 3,125% van de uitkering in 1993 (de vaste verhoging volgens artikel 21, lid 4) en c voor de uitkomst van de berekening $(100 + \dots)/100$ (de groeifactor). Deze laatste factor wordt op grond van artikel 22, lid 5, bepaald door de nominale component, een percentage dat volgens een vaste methode wordt afgeleid van de prijsstijging van de overheidsconsumptie.

Voor het jaar 2011 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 1,8%. Dit is het saldo van de raming voor 2011 (naar huidig inzicht 2,0%) en de nacalculatie over 2010 (-0,2%). Voor het jaar 2012 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 3,3%. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2012.

8.4. Aanvullende uitkeringen artikel 12 Financiële-verhoudingswet en ICL-bijdrage Lelystad

In 2011 zijn besluiten genomen op de aanvragen van de gemeenten Loppersum en Boarnsterhim voor een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2010, op basis van artikel 12 Financiële-verhoudingswet (Fvw).

Voor de gemeente Loppersum is het onderzoek afgerond en is ook voor de jaren 2011-2013 een aanvullende uitkering toegekend. De gemeente Boarnsterhim heeft ook voor het jaar 2011 een aanvullende uitkering aangevraagd. Het onderzoek daarnaar loopt nog.

De gemeente Millingen aan de Rijn heeft voor het jaar 2011 een beroep gedaan op een aanvullende uitkering ex artikel 12 Fvw. Het onderzoek daarnaar is gaande.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de meest recente en thans lopende aanvullende uitkeringen krachtens artikel 12 Fvw.

<u>Aanvullende uitkeringen artikel 12 Fvw (bedragen x € 1.000)</u>				
	2010	2011	2012	2013
Boskoop	3.061			
Loppersum	1.738	1.884	1.640	925
Boarnsterhim	3.580	pm	pm	pm
Millingen aan de Rijn		pm	pm	pm
Totaal	8.379	1.884	1.640	925

In afwijking tot eerdere overzichten is de gemeente Lelystad in bovenstaande tabel niet meer opgenomen. Lelystad ontvangt al geruime tijd de zogenaamde Interdepartementale Commissie Lelystad-bijdrage. Die aanvullende uitkering ten laste van het gemeentefonds wordt echter niet op basis van artikel 12 Fvw verstrekt.

Binnen het kader van de indertijd daarover vastgelegde afspraken wordt deze bijdrage jaarlijks vastgesteld door de fondsbeheerders. Basis daarvoor is de rapportage van de provinciaal toezichthouder. Recentelijk is de bijdrage voor 2011 voorlopig vastgesteld.

Bij de instelling van de ICL-bijdrage is een indexatie afgesproken op basis van het percentage prijsstijging overheidsconsumptie, zoals elders ook in deze circulaire vermeld bij het onderwerp Hervreiding wegenbeheer. Daarmee is in principe ook de groeivoet voor het jaar 2012 bekend. De vaststelling van de bijdrage over 2012 door de fondsbeheerders in de loop van volgend jaar vindt zoals gezegd plaats op basis van de rapportage van de provinciale toezichthouder.

ICL-bijdrage Lelystad (bedragen x € 1.000)

	2010	2011*	2012
ICL-bijdrage Lelystad (geen besluit art. 12 Fvw)	14.766	15.032	pm

* De vaststelling voor het jaar 2011 is voorlopig.

8.5. Jaarlijkse weging van decentralisatie-uitkeringen

In artikel 13, lid 5, van de Fvw wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt bezien of een decentralisatie-uitkering kan worden gewijzigd in een integratie-uitkering of een algemene uitkering. In tabel 7.1 zien wij dat de meeste decentralisatie-uitkeringen niet structureel zijn. Van omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die decentralisatie-uitkeringen dan ook voorsnog geen sprake. Voor de decentralisatie-uitkeringen 'Beeldende kunst en vormgeving', 'Gezond in de stad', 'Jeugd', 'Maatschappelijke opvang', 'Versterking peuterspeelwerk' en 'Vrouwenopvang' geldt dat deze niet aan alle gemeenten worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Deze decentralisatie-uitkeringen kunnen dan ook nu niet worden omgezet in een algemene uitkering of integratie-uitkering. Van de nieuw opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij de ontwerpbegroting 2013 van het gemeentefonds bezien of zij kunnen worden omgezet naar integratie-uitkering of algemene uitkering.

8.6. Individuele referentiewaarden EMU-saldo

Macroreferentiewaarde EMU-saldo medeoverheden

In 2004 hebben Rijk en medeoverheden afgesproken dat het EMU-tekort van medeoverheden maximaal -0,5% BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van -3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. De EMU-grens voor medeoverheden wordt de macroreferentiewaarde genoemd.

Individuele referentiewaarde EMU-saldo medeoverheden

Op basis van de overeengekomen macroreferentiewaarde van -0,5% BBP wordt per jaar een berekening gemaakt van de individuele referentiewaarden voor gemeenten, provincies en waterschappen. Deze referentiewaarden kunnen worden gebruikt als benchmark bij de EMU-enquête, waarin het EMU-saldo van individuele medeoverheden wordt geraamd. De

individuele referentiewaarden voor 2012 zijn berekend op basis van de volgende uitgangspunten:

- De verdeling van de in totaal -0,5% BBP over individuele gemeenten en provincies heeft plaats gevonden op basis van de begrotingstotalen (na bestemming) 2011 van gemeenten en provincies.
- Het geraamde BBP voor 2012 bedraagt € 623,01 miljard.

Onderstaande tabel 8.6 geeft de maximale tekorten aan per bestuurslaag voor 2012, zowel in procenten van het BBP als in duizenden euro's. In bijlage 4 staan de individuele referentiewaarden per gemeente.

Tabel 8.6 Maximaal tekort 2012 per bestuurslaag (* € 1000)

	Gemeenten	Provincies	Waterschappen	Totaal
Verdeling maximaal tekort 2012 (in % BBP)	0,38	0,07	0,05	0,5
Verdeling maximaal tekort 2012 (* € 1000)	2.367.438	436.107	311.505	3.115.050

8.7. Verdeelonderzoeken gemeentefondsclusters

In paragraaf 7.2 van de meicirculaire 2011 informeerden wij u over de verdeelonderzoeken naar de gemeentefondsclusters. De eerste fase van het nader onderzoek naar alle clusters nadert inmiddels zijn afronding. In deze eerste fase is onderzocht of er aanpassingen in de verdeling of het volume van de clusters noodzakelijk zijn. De onderzoekers, Cebeon en Regioplan, hebben de eindrapportages opgeleverd. Daarin is ook de opbrengst van de regiodagen Rijk-gemeenten, die eind juni/begin juli in samenwerking met de FAMO en de VNG zijn georganiseerd, verwerkt. De vormgeving van het nieuwe verdeelstelsel vindt plaats in de tweede fase van het onderzoek.

De afronding van de tweede fase van de meeste clusters staat gepland voor de eerste maanden van 2012. Voor deze clusters worden de nieuwe verdeelformules in de meicirculaire 2012 opgenomen. Met ingang van het uitkeringsjaar 2013 gaat de nieuwe verdeling dan in. Voor een aantal clusters staat de nieuwe verdeling één of twee jaar later gepland.

De fondsbeheerders stellen op basis van de bevindingen een brief op waarin wordt ingegaan op de conclusies die zij aan de uitkomsten van het onderzoek willen verbinden. Deze brief en de integrale onderzoeksrapportage worden in september 2011 officieel aan de vakdepartementen, de VNG en de Raad voor de financiële verhoudingen gestuurd voor reactie. Na deze consultatieronde vindt bestuurlijk overleg met o.a. de VNG plaats en wordt de brief aan de Tweede Kamer aangeboden.

In september/oktober 2011 zal de VNG gemeenten consulteren, waar ook de fondsbeheerders een rol bij zullen spelen. Wij overwegen om de resultaten van de tweede fase van het onderzoek ook in regiodagen toe te lichten in de eerste maanden van 2012. Wij zullen gemeenten daarnaast door middel van nieuwsbrieven informeren.

8.8. Besluit vaststelling decentralisatie-uitkeringen

In het Staatsblad (2011, 226) is het Besluit tot wijziging van het Besluit decentralisatie- en integratie-uitkeringen in verband met het wijzigen van bestaande decentralisatie-uitkeringen en het introduceren van nieuwe decentralisatie- en integratie-uitkeringen (2009) gepubliceerd.

In dit besluit is de verdeling voor het jaar 2009 vastgesteld van een groot aantal decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Voor de decentralisatie-uitkeringen Pilot gemengde scholen (art. 18) en Polarisatie en radicalisering (art. 20) gelden de uitkeringsbedragen tevens voor de jaren 2010 en 2011.

U kunt dit besluit vinden op de site van de overheid bij overheidsinformatie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/staatsblad>.

8.9. Precariobelasting

In een brief aan de Tweede Kamer van 30 juni 2011 is aangekondigd dat het ministerie van BZK een wetsvoorstel voorbereidt om de precariobelasting op de netwerken van nutsbedrijven af te schaffen. Dit naar aanleiding van een breed aangenomen motie van het Tweede Kamer lid Van der Burg. Dit wetsvoorstel is in voorbereiding en zal ter consultatie worden voorgelegd aan de VNG en Unie van Waterschappen.

8.10. Macronorm OZB

In de meicirculaire 2011 is melding gemaakt van het voorstel van het Rijk om bij het vaststellen van de macronorm met ingang van 2012 het jaarlijkse groeicijfer van het BBP (op basis van het Centraal Economisch Plan, jaar t-1) te gebruiken in plaats van de reële trendmatige groei over de kabinetsperiode. De VNG heeft het voorstel in haar commissie Financiën besproken, maar geeft de voorkeur aan het blijven hanteren van de reële trendmatige groei als parameter. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 14 september 2011 is de macronorm voor het begrotingsjaar 2012 daarom definitief vastgesteld op 3,75% over € 3,063 miljard (de OZB-opbrengst op basis van de gemeentelijke begrotingen 2011). Het percentage van 3,75% is opgebouwd uit een reële trendmatige groei van het Bruto Binnenlands Product (BBP) van 1,25% en een inflatiepercentage van 2,5% (prijsontwikkeling Nationale Bestedingen op basis van het Centraal Economisch Plan 2011).

Bijlagen

Septembercirculaire gemeentefonds 2011

Bijlage 1

Verdeeltabellen 2011 en 2012

Tabel 1: Verdeeltabel 2011 (stand september 2011; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2011 stand mei 2011	wijzigingen sinds mei 2011	bedragen per eenheid 2011 (deze circulaire)
OZB (woning eigenaar)	-0,0935%		-0,0935%
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,1010%		-0,1010%
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1253%		-0,1253%
inwoners	133,15	-0,17	132,98
nieuwbouwwoningen	1.292,90		1.292,90
krimp	397,63		397,63
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in mln)	312,00		312,00
jongeren	223,64		223,64
ouderen	83,55		83,55
ouderen 75-85 jaar	27,63		27,63
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	86,97		86,97
huishoudens met laag inkomen (drempel)	363,27		363,27
bijstandsontvangers	1.457,79		1.457,79
ABW schaalnadeel	112.792,26		112.792,26
ABW schaalvoordeel	3.720,71		3.720,71
uitkeringsontvangers	108,77		108,77
minderheden	327,41		327,41
eenouderhuishoudens	147,72		147,72
klantenpotentieel lokaal	51,45		51,45
klantenpotentieel regionaal	15,48		15,48
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	451,59		451,59
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,58		32,58
land *% slechte grond	-1,67		-1,67
land *bodemfactor gemeente	28,70		28,70
binnenwater	39,19		39,19
buitenwater	23,10		23,10
oppervlak bebouwing	478,28		478,28
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.322,69		3.322,69
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.646,31		1.646,31
woonruimten	178,49		178,49
woonruimten *bodemfactor kern	27,77		27,77
woonruimten *% slechte grond	25,84		25,84
opp. historische kernen, <40 ha	3.352,42		3.352,42
opp. historische kernen, 40-64 ha	7.027,02		7.027,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.569,38		15.569,38
lengte historisch water	15,41		15,41
bewoonde oorden 1930	31,13		31,13
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	14.824.166,19		14.824.166,19
ISV (b)	9.316.642,46		9.316.642,46
omgevingsadressendichtheid (OAD)	63,17		63,17
OAD *% slechte grond	0,21		0,21
oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,15		7,15
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente kernen	3,55		3,55
kernen	9.195,56		9.195,56
kernen *bodemfactor buitengebied	14.910,99		14.910,99
bedrijfsvestigingen	114,54		114,54
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	261.538,32		261.538,32
vast bedrag voor Amsterdam	189.217.770,47	65.394,29	189.283.164,76
vast bedrag voor Rotterdam	109.868.360,21		109.868.360,21
vast bedrag voor Den Haag	81.418.324,67		81.418.324,67
vast bedrag voor Utrecht	45.061.771,28		45.061.771,28
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	2.245.440,00		2.245.440,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,527	0,002	1,529

1 Vanaf 2006 ontvangt Baarle Nassau twee maal het vaste bedrag.

**Tabel 2: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster
(in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2011**

maatstaven	wijzigingen september 2011	alge- mene mutaties	cluster werk & inkomen	cluster educatie	cluster overig	ontwik- keling UB
inwoners	-0,17		-0,06		-0,11	
vast bedrag voor Amsterdam	65.394,29			65.394,29		
uitkeringsfactor	0,002	0,001				0,001

Tabel 3: Verdeeltabel 2012 (stand sep 2011; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2012 stand mei 2011	wijzigingen sinds mei 2011	bedragen per eenheid 2012 (deze circulaire)
OZB (woning eigenaar)	-0,0963%		-0,0963%
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,1043%		-0,1043%
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1294%		-0,1294%
inwoners	132,48	0,90	133,38
nieuwbouwwoningen	1.292,90		1.292,90
krimp	397,63		397,63
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in mln)	312,00		312,00
jongeren	223,64	1,59	225,23
ouderen	83,55		83,55
ouderen 75-85 jaar	27,63		27,63
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	86,86		86,86
huishoudens met laag inkomen (drempel)	360,52	4,46	364,98
bijstandsontvangers	1.337,35	171,36	1.508,71
ABW schaalnadeel	112.547,32		112.547,32
ABW schaalvoordeel	3.711,43		3.711,43
uitkeringsontvangers	108,73		108,73
minderheden	322,49	-0,51	321,98
eenouderhuishoudens	147,72		147,72
klantenpotentieel lokaal	51,45		51,45
klantenpotentieel regionaal	15,48		15,48
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	459,63		459,63
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,58	0,25	32,83
land *% slechte grond	-1,67		-1,67
land *bodemfactor gemeente	29,81		29,81
binnenwater	40,30		40,30
buitenwater	23,10		23,10
oppervlak bebouwing	478,28		478,28
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.322,69		3.322,69
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.646,31		1.646,31
woonruimten	178,49		178,49
woonruimten *bodemfactor kern	27,77		27,77
woonruimten *% slechte grond	25,84		25,84
opp. historische kernen, <40 ha	3.352,42		3.352,42
opp. historische kernen, 40-64 ha	7.027,02		7.027,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.569,38		15.569,38
lengte historisch water	15,41		15,41
bewoonde oorden 1930	31,13		31,13
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	14.824.166,19		14.824.166,19
ISV (b)	9.316.642,46		9.316.642,46
omgevingsadressendichtheid (OAD)	63,17		63,17
OAD *% slechte grond	0,21		0,21
oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,15		7,15
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,55		3,55
kernen	9.195,56	396,49	9.592,05
kernen *bodemfactor buitengebied	14.910,99		14.910,99
bedrijfsvestigingen	114,54		114,54
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	257.727,79	18.893,87	276.621,66
vast bedrag voor Amsterdam	189.017.145,14		189.017.145,14
vast bedrag voor Rotterdam	109.667.734,88		109.667.734,88
vast bedrag voor Den Haag	81.217.699,34		81.217.699,34
vast bedrag voor Utrecht	44.861.145,95		44.861.145,95
vast bedrag Waddgemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	2.245.440,00		2.245.440,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,532	-0,022	1,510

¹ Vanaf 2006 ontvangt Baarle Nassau twee maal het vaste bedrag.

Tabel 4: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster (in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2012 ¹

maatstaven	wijzigingen september 2011	algemene mutaties	cluster werk & inkomen	cluster zorg	cluster overig	ontwikkeling UB
inwoners	0,90		-0,06	1,23	-0,27	
jongeren	1,59			1,59		
huishoudens met laag inkomen (drempel)	4,46		4,46			
bijstandsontvangers	171,36		182,51	-11,15		
minderheden	-0,51			-0,51		
land	0,25			0,25		
kernen	396,49			396,49		
vast bedrag voor iedere gemeente	18.893,87			18.893,87		
uitkeringsfactor	-0,022	-0,017				-0,005

¹ Inclusief de doorwerking van mutaties op het jaar 2011 en inclusief een herziening van de verdeling van de mutatie normering lokaal inkomensbeleid (paragraaf 3.4 van de meicirculaire 2011).

Bijlage 2

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor 2012, gegroepeerd naar cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2012, gegroepeerd naar cluster (bedragen in € in basis, stand september 2011)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven	
cluster eigen inkomsten	-0,0963%	OZB (woningen eigenaar)	
	-0,1043%	OZB (niet-woningen gebruiker)	
	-0,1294%	OZB (niet-woningen eigenaar)	
	-36,56	woonruimten	
cluster werk en inkomen	38,44	huishoudens met laag inkomen	
	53,63	huishoudens met laag inkomen (drempel)	
	1.346,09	bijstandsontvangers	
	112.547,32	ABW schaalnadeel	
	3.711,43	ABW schaalvoordeel	
	1,55	klantenpotentieel regionaal	
	16,14	uitkeringsontvangers	
	-0,06	inwoners	
	cluster maatschappelijke zorg	33,92	inwoners
		37,64	jongeren
83,55		ouderen	
27,63		ouderen 75-85 jaar	
3,55		huishoudens met laag inkomen	
226,06		huishoudens met laag inkomen (drempel)	
162,62		bijstandsontvangers	
92,59		uitkeringsontvangers	
169,97		minderheden	
2,48		klantenpotentieel lokaal	
5,97		klantenpotentieel regionaal	
1,73		land	
1,41		binnenwater	
19,96		woonruimten	
13,91		omgevingsadressendichtheid	
147,72		eenouderhuishoudens	
1.949,72		kernen	
-177.567,75		vast bedrag Amsterdam	
-177.258,66		vast bedrag Rotterdam	
-127.918,63		vast bedrag Den Haag	
-59.512,80	vast bedrag Utrecht		
9,31	leerlingen VO		
30.422,83	vast bedrag voor iedere gemeente		
cluster educatie	1,63	inwoners	
	187,59	jongeren	
	81,30	huishoudens met laag inkomen (drempel)	
	315,82	leerlingen (V)SO	
	450,32	leerlingen VO	
	109,50	minderheden	
	221,81	extra groei leerlingen VO	
	169,94	extra groei jongeren	
	1,67	klantenpotentieel regionaal	
	5,04	land	
	5,03	binnenwater	
	4,91	omgevingsadressendichtheid	
	5.337,11	kernen	
cluster sport, kunst&ontspanning	21,86	inwoners	
	36,09	klantenpotentieel lokaal	
	8,94	klantenpotentieel regionaal	
	0,82	woonruimten	
cluster groen	24,34	inwoners	
	59,71	woonruimten	
cluster VHROSV (exclusief correctiefactor)	44,87	huishoudens met laag inkomen	
	21,66	minderheden	
	2,80	land	
	2,72	binnenwater	
	33,26	woonruimten	
	14.824.166,19	ISV (a)	
	9.316.642,46	ISV (b)	
	10,76	omgevingsadressendichtheid	
	17.064,31	vast bedrag voor iedere gemeente	
	31.461.504,83	vast bedrag Amsterdam	
	22.409.733,46	vast bedrag Rotterdam	
	18.708.867,43	vast bedrag Den Haag	
	8.691.475,41	vast bedrag Utrecht	
	cluster oudheid	3.352,42	opp. historische kernen, <40 ha
3.349,07		opp. historische kernen, 40-64 ha	
3.355,72		opp. historische kernen, >64 ha	
31,13		bewoonde oorden 1930	
87,70		hist.woningen in bewoonde oorden	
0,69		woonruimten	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster riolering	-2,46	land
	-1,67	land * % slechte grond
	-20,56	woonruimten
	25,84	woonruimten * % slechte grond
	2,97	omgevingsadressendichtheid
	0,21	OAD * % slechte grond
cluster reiniging	-5,48	inwoners
	-12,58	woonruimten
cluster wegen en water	17,12	inwoners
	5,67	klantenpotentieel lokaal
	16,48	land
	29,81	land * bodemfactor gemeente
	29,70	binnenwater
	15,16	buitenwater
	3.322,69	opp. bebouwing kern * bodemfactor kern
	1.646,31	opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied
	8,73	woonruimten
	27,77	woonruimten * bodemfactor kern
	3.677,95	opp. historische kernen, 40-64 ha
	12.213,66	opp. historische kernen, >64 ha
	15,41	lengte historisch water
	18,43	omgevingsadressendichtheid
	7,15	oeverlengte * bodemfactor gemeente
	3,55	oeverlengte * dichtheid * bodemf. Gemeente
	14.910,99	kernen * bodemfactor buitengebied
	15,38	bedrijfsvestigingen
	-5.457,58	vast bedrag voor iedere gemeente
	cluster openbare orde en veiligheid	-0,29
28.180,76		kernen met minstens 500 adressen
312,00		woz waarde niet woningen (in miljoenen)
1.292,90		nieuwbouwwoningen
3,99		huishoudens met laag inkomen (drempel)
6,43		minderheden
1,08		klantenpotentieel lokaal
2,53		klantenpotentieel regionaal
2,07		land
2,04		binnenwater
7,94		buitenwater
107,89		opp. bebouwing totaal
42,30		woonruimten
15,47		omgevingsadressendichtheid
2.305,22		kernen
7,18		bedrijfsvestigingen
44.983,08		vast bedrag voor iedere gemeente
77.573,97		vast bedrag Amsterdam
3.684.763,70		vast bedrag Rotterdam
452.514,84		vast bedrag Den Haag
0,00	vast bedrag Utrecht	
cluster fysiek milieu	4,69	inwoners
	-0,81	klantenpotentieel regionaal
	6,10	land
	-0,60	binnenwater
	370,39	opp. bebouwing totaal
	17,25	woonruimten
	1,73	omgevingsadressendichtheid
	82,29	bedrijfsvestigingen
	6.109,16	vast bedrag voor iedere gemeente
	cluster bevolkingszaken	7,64
14,42		minderheden
10.765,53		vast bedrag voor iedere gemeente
366.450,57		vast bedrag Den Haag
cluster bestuursorganen	11,72	inwoners
	6,13	klantenpotentieel lokaal
	-4,37	klantenpotentieel regionaal
	16,92	woonruimten
	-5,01	omgevingsadressendichtheid
	128.412,87	vast bedrag voor iedere gemeente
	-276.484,02	vast bedrag Amsterdam
	-361.606,38	vast bedrag Rotterdam
	-266.482,72	vast bedrag Den Haag
	-144.505,45	vast bedrag Utrecht

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster overig/ algemene ondersteuning	16,29	inwoners
	397,63	krimp
	189,02	wadden t/m 2500 inwoners
	147,72	wadden 2500-7500 inwoners
	32,56	wadden >7500 inwoners
	48,55	woonruimten
	1,07	land
	9,69	bedrijfsvestigingen
	44.321,46	vast bedrag voor iedere gemeente
	157.932.118,11	vast bedrag Amsterdam
	84.112.102,76	vast bedrag Rotterdam
	62.084.267,85	vast bedrag Den Haag
	36.373.688,79	vast bedrag Utrecht
	149.950,63	vast bedrag Waddengemeenten
	2.245.440,00	herindeling (per gemeente)
	53,29	herindeling (per inwoner)

Bijlage 3

Volumina maatstaven 2011-2016

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaamste dynamische maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2011 tot en met 2016.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2011-2016 (ramingen september 2011)

Maatstaven	2011	2012	2013
- OZB	2.016.936.000.000	1.987.830.573.575	2.009.221.855.733
- inwoners	16.655.799	16.733.120	16.808.532
- jongeren	3.913.819	3.894.091	3.877.988
- ouderen	2.594.946	2.714.785	2.824.535
- ouderen 75-85 jaar	860.149	872.531	886.033
- huishoudens met een laag inkomen	2.260.779	2.274.989	2.290.359
- bijstandsontvangers	339.417	358.350	346.598
- uitkeringsontvangers	1.284.232	1.293.865	1.275.885
- minderheden	1.282.146	1.296.383	1.311.227
- eenouderhuishoudens	495.176	502.835	510.222
- leerlingen (V)SO (gewogen)	377.819	381.523	385.403
- leerlingen VO (gewogen)	700.494	706.641	712.842
- oppervlakte bebouwing totaal	101.069	102.135	103.179
- woonruimten	7.795.791	7.844.791	7.897.791
- omgevingsadressendichtheid	14.675.670	14.825.467	14.983.797
- bedrijfsvestigingen	993.227	1.031.645	1.071.549

Maatstaven	2014	2015	2016
- OZB	2.032.726.206.083	2.055.520.158.194	2.078.001.770.173
- inwoners	16.877.752	16.941.204	17.001.320
- jongeren	3.862.721	3.846.065	3.835.139
- ouderen	2.919.954	3.006.234	3.086.893
- ouderen 75-85 jaar	903.751	922.970	942.598
- huishoudens met een laag inkomen	2.307.179	2.323.419	2.339.369
- bijstandsontvangers	341.191	346.434	356.964
- uitkeringsontvangers	1.257.490	1.239.625	1.240.956
- minderheden	1.326.697	1.342.350	1.358.187
- eenouderhuishoudens	516.542	522.010	526.758
- leerlingen (V)SO (gewogen)	389.394	393.532	397.803
- leerlingen VO (gewogen)	719.098	725.408	731.774
- oppervlakte bebouwing totaal	104.259	105.348	106.446
- woonruimten	7.955.791	8.011.791	8.066.791
- omgevingsadressendichtheid	15.157.400	15.324.777	15.491.628
- bedrijfsvestigingen	1.108.726	1.150.507	1.193.576

Doorgaans zijn volumina mutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde percentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2011 tot en met 2016.

Tabel 2 Raming groeipercentages: inwoners en woonruimten 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
- inwoners	0,49%	0,46%	0,45%	0,41%	0,38%	0,35%
- woonruimten	0,65%	0,63%	0,68%	0,73%	0,70%	0,69%

Bijlage 4

Individuele referentiewaarden EMU-saldo

Gemeente	Begrotingstotaal 2011 (na bestemming)	Referentiewaarde o.b.v. begrotingstotaal	Gemeente	Begrotingstotaal 2011 (na bestemming)	Referentiewaarde o.b.v. begrotingstotaal
Aa en Hunze	52.728	2.328	Bussum	65.612	2.897
Aalburg	22.338	986	Capelle aan den IJssel	170.887	7.545
Aalsmeer	83.838	3.702	Castricum	54.730	2.417
Aalten	53.240	2.351	Coevorden	88.120	3.891
Achtkarpspeken	67.840	2.995	Cranendonck	34.913	1.542
Alblasserdam	52.401	2.314	Cromstrijen	20.672	913
Albrandswaard	43.638	1.927	Cuijk	77.427	3.419
Alkmaar	283.850	12.533	Culemborg	72.467	3.200
Almelo	301.866	13.329	Dalfsen	44.491	1.964
Almere	645.509	28.502	Dantumadiel	44.613	1.970
Alphen aan den Rijn	218.747	9.659	De Bilt	88.478	3.907
Alphen-Chaam	21.647	956	De Marne	26.465	1.169
Ameland	18.263	806	De Ronde Venen	93.907	4.146
Amersfoort	429.146	18.948	De Wolden	45.271	1.999
Amstelveen	210.577	9.298	Delft	372.850	16.463
Amsterdam	6.143.877	271.276	Delfzijl	81.368	3.592
Anna Paulowna	27.164	1.199	Den Helder	174.574	7.708
Apeldoorn	455.663	20.119	Deurne	104.559	4.617
Appingedam	33.685	1.487	Deventer	328.080	14.486
Arnhem	626.215	27.650	Diemen	82.626	3.648
Assen	223.041	9.848	Dinkelland	61.086	2.697
Asten	33.288	1.470	Dirksland	15.110	657
Baarle-Nassau	16.205	716	Doesburg	30.897	1.364
Baarsum	45.810	2.023	Doetinchem	158.567	7.001
Barendrecht	73.106	3.228	Dongen	53.649	2.369
Barneveld	94.012	4.151	Dongeradeel	61.323	2.708
Bedum	19.170	846	Dordrecht	425.042	18.767
Beek	34.840	1.538	Drechterland	37.201	1.643
Beemster	17.716	782	Drimmelen	59.794	2.640
Beesel	26.352	1.164	Dronten	86.743	3.830
Bellingwedde	24.906	1.100	Druten	33.633	1.485
Bergambacht	18.767	829	Duiven	56.902	2.512
Bergeijk	43.260	1.910	Echt-Susteren	68.799	3.038
Bergen (L.)	26.429	1.167	Edam-Volendam	57.072	2.520
Bergen (NH.)	68.840	3.040	Ede	306.874	13.550
Bergen op Zoom	230.336	10.170	Eemnes	17.432	770
Berkelland	99.837	4.408	Eersmond	53.006	2.340
Bernheze	76.100	3.360	Eersel	37.840	1.671
Bernisse	21.740	960	Eijsden-Margraten	60.582	2.675
Best	113.314	5.003	Eindhoven	794.832	35.095
Beuningen	53.363	2.356	Elburg	40.314	1.780
Bevenwijk	85.883	3.792	Ennmen	369.745	16.326
Binnenmaas	45.395	2.004	Enkhuizen	39.889	1.761
Bladel	45.529	2.010	Enschede	655.465	28.941
Blaricum	30.978	1.368	Epe	68.513	3.025
Bloemendaal	40.918	1.807	Ermelo	59.434	2.624
Boarnsterhim	50.067	2.211	Etten-Leur	117.676	5.196
Bodegraven-Reeuwijk	76.142	3.362	Ferwerderadiel	17.380	767
Boekel	29.900	1.320	Franekeradeel	52.764	2.330
Borger-Odoorn	52.981	2.339	Gaasterlân-Sleat	20.742	916
Borne	56.884	2.512	Geertruidenberg	40.766	1.800
Borsele	46.250	2.042	Geldermalsen	72.297	3.192
Boskoop	56.464	2.493	Geldrop-Mierlo	72.714	3.211
Boxmeer	60.089	2.653	Gemert-Bakel	74.688	3.298
Boxtel	81.804	3.612	Gennep	39.973	1.765
Breda	522.461	23.069	Gessenlanden	29.072	1.284
Brielle	57.114	2.522	Glize en Rijen	51.703	2.283
Bronckhorst	62.255	2.749	Goedereede	26.070	1.151
Brunnen	35.611	1.572	Goes	107.754	4.758
Brunssum	88.782	3.920	Goirle	55.054	2.431
Bunnik	33.223	1.467	Gorinchem	143.057	6.317
Bunschoten	44.674	1.973	Gouda	195.206	8.619
Buren	59.760	2.639	Graafstroom	23.217	1.025

Gemeente	Begrotingstotaal	Referentiewaarde	Gemeente	Begrotingstotaal	Referentiewaarde
	2011 (na bestemming)	o.b.v. begrotingstotaal		2011 (na bestemming)	o.b.v. begrotingstotaal
Graft-De Rijp	12.309	543	Leek	52.145	2.302
Grave	26.505	1.170	Leerdam	53.084	2.344
Groesbeek	36.516	1.612	Leeuwarden	373.920	16.510
Groningen	857.764	37.874	Leeuwarderadeel	17.497	773
Grootegast	22.192	980	Leiden	549.356	24.256
Gulpen-Wittern	38.268	1.690	Leiderdorp	64.208	2.835
Haaksbergen	50.072	2.211	Leidschendam-Voorburg	187.650	8.285
Haaren	25.580	1.129	Lelystad	300.325	13.261
Haarlem	436.357	19.267	Lemsterland	31.823	1.405
Haarlemmerliede c.a.	9.666	427	Leudal	71.989	3.179
Haarlemmermeer	392.891	17.348	Leusden	75.280	3.324
Halderberge	65.361	2.886	Liesveld	23.978	1.059
Hardenberg	129.115	5.701	Lingewaal	16.652	735
Harderwijk	110.255	4.868	Lingewaard	88.578	3.911
Hardinxveld-Giessend	36.185	1.598	Lisse	41.506	1.833
Haren	35.848	1.583	Littenseradiel	19.436	858
Harenkarspel	25.610	1.131	Lochem	60.380	2.666
Harlingen	48.389	2.137	Loon op Zand	43.627	1.926
Hattem	21.644	956	Lopik	21.734	960
Heemskerk	84.433	3.728	Loppersum	23.837	1.052
Heemstede	43.424	1.917	Losser	51.449	2.272
Heerde	32.634	1.441	Maasdonk	63.114	2.787
Heerenveen	113.100	4.994	Maasdriel	37.427	1.653
Heerhugowaard	134.072	5.920	Maasgouw	46.212	2.040
Heerlen	333.886	14.742	Maassluis	82.196	3.629
Heeze-Leende	24.825	1.096	Maastricht	468.163	20.671
Heiloo	40.496	1.788	Marum	22.418	990
Hellendoorn	86.992	3.841	Medemblik	89.273	3.942
Hellevoetsluis	78.167	3.451	Meerssen	39.348	1.737
Helmond	354.988	15.674	Menameradiel	21.048	929
Hendrik-Ido-Ambacht	67.087	2.962	Menterwolde	29.047	1.283
Hengelo (O.)	252.854	11.164	Meppel	95.432	4.214
het Bildt	22.855	1.009	Middelburg	150.722	6.655
Heumen	28.545	1.260	Middelhamnis	37.740	1.666
Heusden	99.464	4.392	Midden-Delfland	50.412	2.226
Hillegom	52.303	2.309	Midden-Drenthe	67.707	2.990
Hilvarenbeek	33.701	1.488	Mill en Sint Hubert	22.311	985
Hilversum	223.194	9.855	Millingen aan de Rijn	11.994	530
Hof van Twente	72.689	3.210	Moerdijk	79.182	3.496
Hoogeveen	159.384	7.037	Montferland	74.376	3.284
Hoogezand-Sappeme	115.735	5.110	Montfoort	29.009	1.281
Hoon	184.130	8.130	Mook en Middelaar	18.684	825
Horst aan de Maas	83.920	3.705	Muiden	13.322	588
Houten	111.762	4.935	Naarden	30.217	1.334
Huizen	73.972	3.266	Neder-Betuwe	37.080	1.637
Hulst	57.955	2.559	Nederlek	36.089	1.593
IJsselstein	71.070	3.138	Nederweert	30.473	1.346
Kaag en Braassem	69.907	3.087	Neerijnen	19.803	874
Kampen	197.158	8.705	Niedorp	21.025	928
Kapelle	25.964	1.146	Nieuwegein	179.197	7.912
Katwijk	178.105	7.864	Nieuwkoop	73.656	3.252
Kerkrade	160.549	7.089	Nieuw-Lekkerland	17.200	759
Koggenland	39.305	1.735	Nijkerk	86.290	3.810
Kollumerland c.a.	27.382	1.209	Nijmegen	873.820	38.583
Korendijk	16.570	732	Noord-Beveland	16.696	737
Krimpen aan den IJss	56.717	2.504	Noordenveld	73.355	3.239
Laarbeek	33.639	1.485	Noordoostpolder	118.901	5.250
Landerd	33.021	1.458	Noordwijk	67.852	2.996
Landgraaf	108.389	4.786	Noordwijkerhout	30.427	1.343
Landsmeer	26.824	1.184	Nuenen c.a.	75.252	3.323
Langedijk	69.961	3.089	Nunspeet	45.856	2.025
Lansingerland	152.843	6.749	Nuth	32.132	1.419
Laren	22.641	1.000	Oegstgeest	95.336	4.209

Gemeente	Begrotingstotaal	Referentiewaarde	Gemeente	Begrotingstotaal	Referentiewaarde
	2011 (na bestemming)	o.b.v. begrotingstotaal		2011 (na bestemming)	o.b.v. begrotingstotaal
Oirschot	50.269	2.220	Sliedrecht	50.294	2.221
Oisterwijk	46.146	2.038	Slochteren	34.693	1.532
Oldambt	118.773	5.244	Sluis	63.113	2.787
Oldebroek	50.495	2.230	Smallingerland	160.277	7.077
Oldenzaal	71.766	3.169	Soest	91.223	4.028
Olst-Wijhe	43.442	1.918	Someren	49.741	2.196
Ommen	43.466	1.919	Son en Breugel	48.012	2.120
Onderbanken	21.340	942	Spijkenisse	203.019	8.964
Oost Gelre	59.982	2.648	Stadskanaal	95.766	4.228
Oosterhout	126.929	5.604	Staphorst	29.978	1.324
Oostflakkee	20.867	921	Stede Broec	45.937	2.028
Ooststellingwerf	56.434	2.492	Steenbergen	45.292	2.000
Oostzaan	17.027	752	Steenwijkerland	128.135	5.658
Opmeer	25.347	1.119	Stein	53.488	2.362
Opsterland	67.256	2.970	Stichtse Vecht	109.866	4.851
Oss	206.850	9.133	Strijen	16.052	709
Oud-Beijerland	44.304	1.956	Súdwest Fryslân	197.814	8.734
Oude IJsselstreek	82.660	3.650	Ten Boer	12.923	571
Ouder-Amstel	25.885	1.143	Terneuzen	130.350	5.755
Ouderkerk	19.048	841	Terschelling	17.858	788
Oudewater	17.548	775	Texel	49.917	2.204
Overbetuwe	78.572	3.469	Teylingen	74.084	3.271
Papendrecht	78.536	3.468	Tholen	50.572	2.233
Peel en Maas	76.704	3.387	Tiel	100.023	4.416
Pekela	36.406	1.607	Tilburg	897.215	39.616
Pijnacker-Nootdorp	175.273	7.739	Tubbergen	38.807	1.713
Purmerend	212.026	9.362	Twenterand	70.953	3.133
Putten	36.038	1.591	Tynaarlo	75.038	3.313
Raalte	68.351	3.018	Tytsjerksteradiel	61.190	2.702
Reimerswaal	48.833	2.156	Ubbergen	18.280	807
Renkum	68.720	3.034	Uden	110.515	4.880
Renswoude	8.987	397	Uitgeest	17.134	757
Reusel-De Mierden	27.196	1.201	Uithoorn	52.582	2.322
Rheden	88.568	3.911	Urk	36.149	1.596
Rhenen	33.178	1.465	Utrecht	1.348.462	59.540
Ridderkerk	132.072	5.831	Utrechtse Heuvelrug	90.018	3.975
Rijnwaarden	22.204	980	Vaals	30.059	1.327
Rijnwoude	53.142	2.346	Valkenburg aan de Geul	49.535	2.187
Rijssen-Holten	73.914	3.264	Valkenswaard	67.077	2.962
Rijswijk	147.048	6.493	Veendam	104.496	4.614
Roerdalen	51.947	2.294	Veenendaal	164.854	7.279
Roermond	174.483	7.704	Veere	48.042	2.121
Roosendaal	214.209	9.458	Veghel	138.182	6.101
Rotterdam	3.932.615	173.640	Veldhoven	125.635	5.547
Rozendaal	3.471	153	Velsen	147.456	6.511
Rucphen	47.729	2.107	Venlo	332.462	14.679
Schagen	55.276	2.441	Venray	127.431	5.627
Schermer	9.037	399	Vianen	46.960	2.073
Scherpenzeel	13.838	611	Vlaardingen	235.809	10.412
Schiedam	275.399	12.160	Vlagtwedde	45.058	1.989
Schiermonnikoog	5.417	239	Vlieland	8.418	372
Schijndel	52.648	2.325	Viissingen	155.050	6.846
Schinnen	25.612	1.131	Vlist	17.073	754
Schoonhoven	29.712	1.312	Voerendaal	22.365	988
Schouwen-Duiveland	97.331	4.298	Voorschoten	41.487	1.832
's-Gravenhage	2.210.263	97.592	Voorst	44.004	1.943
's-Hertogenbosch	539.973	23.842	Vught	68.738	3.035
Simpelveld	23.439	1.035	Waalre	32.940	1.454
Sint Anthonis	33.181	1.465	Waalwijk	155.918	6.884
Sint-Michiëlsgestel	73.705	3.254	Waddinxveen	129.082	5.699
Sint-Oedenrode	35.973	1.588	Wageningen	80.802	3.568
Sittard-Geleen	262.252	11.579	Wassenaar	56.175	2.480
Skarsterlân	63.556	2.806	Waterland	31.037	1.370

Gemeente	Begrotingstotaal 2011 (na bestemming)	Referentiewaarde o.b.v. begrotingstotaal
Weert	151.977	6.710
Weesp	34.414	1.520
Werkendam	64.743	2.859
West Maas en Waal	44.259	1.954
Westerveld	42.323	1.869
Westervoort	28.000	1.236
Westland	239.682	10.583
Weststellingwerf	61.960	2.736
Westvoorne	41.164	1.818
Wierden	50.445	2.227
Wieringen	16.949	748
Wieringermeer	26.471	1.169
Wijchen	81.965	3.619
Wijdemeren	44.762	1.976
Wijk bij Duurstede	41.736	1.843
Winsum	27.917	1.233
Winterswijk	73.562	3.248
Woensdrecht	43.020	1.899
Woerden	94.967	4.193
Wormerland	27.788	1.227
Woudenberg	38.417	1.696
Woudrichem	32.376	1.430
Zaanstad	397.531	17.553
Zaltbommel	56.008	2.473
Zandvoort	41.926	1.851
Zederik	23.968	1.058
Zeevang	11.074	489
Zeewolde	39.217	1.732
Zeist	142.083	6.274
Zevenaar	113.796	5.025
Zijpe	25.013	1.104
Zoetermeer	384.674	16.985
Zoeterwoude	17.524	774
Zuidhorn	32.736	1.445
Zuidplas	101.049	4.462
Zundert	34.871	1.540
Zutphen	147.607	6.517
Zwartewaterland	49.315	2.177
Zwijndrecht	105.764	4.670
Zwolle	438.068	19.342
Totaal	53.617.896	2.367.438

Bijlage 5

Decentralisatie-uitkering Nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte, BIRK), mutaties

Overzicht DU Nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte, Birk), mutaties

Gemeente	Project	2011	2012	2013	2014	2015
Almere	Windesheim	17.200.000				
Culemborg	Hollandse Waterlinie		500.000	555.000		
Den Haag	World Forum			7.259.000	7.259.000	7.281.000
Den Haag	Scheveningen boulevard		4.368.000	506.000		
Enschede	Muziekkwartier	560.000	560.000	560.000	560.000	560.000
Enschede	Kennispark					800.000
Groningen	Europark	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
Heerlen	Oranje Park		800.000			
Hengelo	Hart van Zuid	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Leeuwarden	Nieuw Zaailand	412.000	412.000	412.000	412.000	412.000
Roosendaal	Spoorhaven			800.000	800.000	200.000
Zaltbommel	Station/vesting	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Zwartewaterland	Bedrijventerrein	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000

Bijlage 6

Decentralisatie-uitkering Regionale coördinatie nazorg ex-gedetineerden

Overzicht decentralisatie-uitkering Regionale coördinatie nazorg ex-gedetineerden*

	bedrag
Alkmaar	64.954
Almelo	60.407
Almere	154.374
Amersfoort	123.629
Amsterdam	675.520
Apeldoorn	76.429
Arnhem	152.208
Assen	57.159
Bergen op Zoom	71.666
Breda	130.990
Delft	69.934
Den Haag	565.964
Den Helder	42.003
Deventer	76.862
Doetinchem	46.767
Dordrecht	156.106
Eindhoven	189.449
Ede	51.747
Enschede	142.682
Emmen	46.117
Gouda	58.025
Groningen	205.471
Haarlem	137.053
Heerlen	122.763
Helmond	61.057
's Hertogenbosch	92.451
Hilversum	53.046
Hoorn	38.756
Leeuwarden	212.182
Leiden	132.939
Maastricht	123.412
Nijmegen	119.732
Oss	65.170
Purmerend	33.343
Rotterdam	658.632
Spijkenisse	43.736
Tilburg	153.941
Utrecht	229.070
Venlo	151.559
Vlaardingen	85.089
Vlissingen	109.772
Zaanstad	52.396
Zwolle	105.442

* Het bedrag wordt uitgekeerd in 2011 en is bestemd voor de jaren 2012 en 2013.

Bijlage 7

Decentralisatie-uitkering Centra voor jeugd en gezin 2012

Overzicht decentralisatie-uitkering centra voor jeugd en gezin 2012

	bedrag		bedrag
Aa en Hunze	486.791	Castricum	673.914
Aalburg	275.878	Coevorden	705.796
Aalsmeer	647.940	Cranendonck	375.739
Aalten	556.210	Cromstrijen	235.403
Achtkarspelen	594.251	Cuijk	541.008
Alblasserdam	439.987	Culemborg	687.255
Albrandswaard	549.856	Dalfsen	554.666
Alkmaar	2.074.833	Dantumadiel	396.815
Almelo	1.737.025	De Bilt	878.624
Almere	5.624.668	De Marne	205.965
Alphen aan den Rijn	1.627.949	De Ronde Venen	910.651
Alphen-Chaam	176.768	De Wolden	461.386
Ameland	67.521	Delft	1.907.249
Amersfoort	3.624.754	Delfzijl	545.196
Amstelveen	1.716.576	Den Haag	13.949.262
Amsterdam	21.233.298	Den Helder	1.216.248
Anna Paulowna	298.707	Deurne	627.308
Apeldoorn	3.281.982	Deventer	2.241.696
Appingedam	250.264	Diemen	614.537
Arnhem	3.444.549	Dinkelland	536.658
Assen	1.510.431	Dirksland	175.404
Asten	326.215	Doesburg	263.629
Baarle-Nassau	111.025	Doetinchem	1.176.533
Baarn	505.108	Dongen	519.917
Barendrecht	1.136.509	Dongeradeel	505.644
Barneveld	1.237.934	Dordrecht	2.895.077
Bedum	212.343	Drechterland	390.052
Beek	305.446	Drimmelen	486.639
Beemster	168.106	Dronten	899.123
Beesel	279.272	Druten	392.226
Bellingwedde	163.573	Duiven	575.083
Bergambacht	206.482	Echt-Susteren	571.053
Bergeijk	348.295	Edam-Volendam	590.294
Bergen (L)	250.742	Ede	2.412.714
Bergen (NH)	568.482	Eemnes	193.588
Bergen op Zoom	1.470.032	Eemmond	341.091
Berkelland	879.160	Eersel	339.712
Bernheze	607.614	Eijsden-Margraten	457.700
Bernisse	224.561	Eindhoven	4.632.099
Best	625.704	Elburg	465.332
Beuningen	531.988	Emmen	2.225.806
Beverwijk	866.117	Enkhuizen	388.391
Binnenmaas	538.179	Enschede	3.491.077
Bladel	377.178	Epe	647.215
Blaricum	172.662	Ermelo	511.110
Bloemendaal	450.682	Etten-Leur	880.463
Boarnsterhim	403.425	Ferwerderadiel	187.860
Bodegraven-Reeuwijk	700.679	Franekeradeel	430.959
Boekel	208.476	Gaasterlan-Sleat	200.827
Borger-Odoorn	494.524	Geertruidenberg	412.102
Borne	445.034	Geldermalsen	560.219
Borsele	476.780	Geldrop-Mierlo	780.578
Boskoop	336.768	Gemert-Bakel	568.807
Boxmeer	573.578	Gennep	335.985
Boxtel	645.622	Giessenlanden	290.563
Breda	3.757.722	Gilze en Rijen	535.903
Brielle	300.747	Goedereede	220.692
Bronckhorst	715.438	Goes	731.663
Brummen	431.101	Goirle	444.895
Brunssum	573.829	Gorinchem	829.694
Bunnik	292.462	Gouda	1.726.622
Bunschoten	437.628	Graafstroom	227.719
Buren	509.961	Graft-De Rijp	132.967
Bussum	724.224	Grave	263.256
Capelle aan den IJssel	1.655.131	Groesbeek	352.696

Overzicht decentralisatie-uitkering centra voor jeugd en gezin 2012

	bedrag		bedrag
Groningen	3.508.264	Leiderdorp	583.761
Grootegast	269.279	Leidschendam-Voorburg	1.502.794
Gulpen-Wittem	237.217	Lelystad	1.955.997
Haaksbergen	495.474	Lemsterland	287.801
Haaren	265.691	Leudal	683.224
Haarlem	3.366.908	Leusden	591.055
Haarlemmerliede en Spaar	112.843	Liesveld	212.250
Haarlemmermeer	3.351.375	Lingewaal	223.878
Halderberge	568.784	Lingewaard	935.584
Hardenberg	1.255.342	Lisse	448.617
Harderwijk	1.023.079	Littenseradiel	238.901
Hardinxveld-Giessendam	373.678	Lochem	630.763
Haren	364.991	Loon op Zand	449.920
Harenkarspel	348.435	Lopik	312.144
Harlingen	343.378	Loppersum	215.273
Hatterm	238.087	Losser	440.284
Heemskerk	820.515	Maasdonk	229.686
Heemstede	540.493	Maasdriel	475.960
Heerde	345.910	Maasgouw	419.970
Heerenveen	898.749	Maassluis	737.852
Heerhugowaard	1.189.684	Maastricht	2.125.441
Heerlen	1.814.518	Marum	223.567
Heeze-Leende	288.655	Medemblik (nieuw)	896.353
Heiloo	439.136	Meerssen	348.899
Hellendoorn	709.560	Menameradiel	283.104
Hellevoetsluis	823.751	Menterwolde	243.465
Helmond	2.095.534	Meppel	704.718
Hendrik-Ido-Ambacht	615.758	Middelburg	1.030.456
Hengelo (O)	1.820.630	Middelharnis	351.328
Het Bildt	239.509	Midden-Delfland	380.673
Heumen	339.824	Midden-Drenthe	652.426
Heusden	894.794	Mill en Sint Hubert	212.585
Hillegom	411.968	Millingen aan de Rijn	119.172
Hilvarenbeek	293.202	Moerdijk	723.147
Hilversum	1.852.095	Montferland	677.542
Hof van Twente	687.764	Montfoort	297.036
Hoogeveen	1.145.200	Mook en Middelaar	154.597
Hoogezand-Sappemeer	795.931	Muiden	138.994
Hoorn	1.674.988	Naarden	392.293
Horst aan de Maas	821.227	Neder-Betuwe	525.869
Houten	1.130.555	Nederlek	269.484
Huizen	912.115	Nederweert	306.842
Hulst	506.726	Neerijnen	254.748
IJsselstein	850.655	Niedorp	255.107
Kaag en Braassem	503.937	Nieuwegein	1.329.843
Kampen	1.127.575	Nieuwkoop	542.270
Kapelle	263.097	Nieuw-Lekkerland	227.471
Katwijk	1.323.589	Nijkerk	857.112
Kerkrade	854.034	Nijmegen	3.361.311
Koggenland	456.863	Noord-Beveland	132.136
Kollumerland en Nieuwkru	267.270	Noordenveld	596.843
Korendijk	214.380	Noordoostpolder	1.058.190
Krimpen aan den IJssel	602.605	Noordwijk	480.963
Laarbeek	423.569	Noordwijkerhout	303.209
Landerd	294.485	Nuenen, Gerwen en Ned	423.458
Landgraaf	695.985	Nunspeet	570.466
Landsmeer	203.283	Nuth	271.398
Langedijk	586.412	Oegstgeest	480.359
Lansingerland	1.279.672	Oirschot	347.263
Laren	214.981	Oisterwijk	511.572
Leek	412.007	Oldambt	764.297
Leerdam	497.515	Oldebroek	454.784
Leeuwarden	1.977.301	Oldenzaal	695.852
Leeuwarderadeel	214.100	Olst-Wijhe	357.774
Leiden	2.411.685	Ommen	329.061

Overzicht decentralisatie-uitkering centra voor jeugd en gezin 2012

	bedrag		bedrag
Onderbanken	149.105	Stede Broec	451.678
Oost Gelre	615.397	Steenbergen	439.695
Oosterhout	1.146.574	Steenwijkerland	879.683
Oostflakkee	192.771	Stein	460.744
Ooststellingwerf	517.289	Stichtse Vecht	1.336.677
Oostzaan	189.799	Strijen	170.808
Opmeer	240.134	Sudwest Fryslân	1.752.234
Opsterland	631.082	Teylingen	771.643
Oss	1.807.700	Ten Boer	164.937
Oud-Beijerland	497.636	Terneuzen	1.104.638
Oude IJsselstreek	829.552	Terschelling	82.306
Ouder-Amstel	283.324	Texel	273.505
Ouderkerk	167.317	Tholen	559.122
Oudewater	206.818	Tiel	1.015.829
Overbetuwe	1.000.947	Tilburg	4.599.696
Papendrecht	681.652	Tubbergen	452.359
Peel en Maas	831.566	Twenterand	713.930
Pekela	262.021	Tynaarlo	642.668
Pijnacker-Nootdorp	1.223.041	Tytsjerksteradiel	653.255
Purmerend	1.828.355	Ubbergen	176.882
Putten	493.090	Uden	868.064
Raalte	739.397	Uitgeest	267.333
Reimerswaal	493.445	Uithoorn	626.868
Renkum	604.629	Urk	538.055
Renswoude	107.979	Utrecht	7.241.111
Reusel-De Mierden	226.498	Utrechtse Heuvelrug	987.766
Rheden	866.003	Vaals	171.207
Rhenen	404.998	Valkenburg aan de Geul	287.656
Ridderkerk	853.584	Valkenswaard	569.440
Rijnwaarden	220.296	Veendam	593.236
Rijnwoude	369.713	Veenendaal	1.473.540
Rijssen-Holten	845.561	Veere	417.066
Rijswijk	939.666	Veghel	810.466
Roerdalen	372.204	Veldhoven	842.355
Roermond	1.200.421	Velsen	1.439.913
Roosendaal	1.708.338	Venlo	2.138.695
Rotterdam	17.666.573	Venray	911.023
Rozendaal	27.825	Vianen	430.087
Rucphen	376.083	Vlaardingen	1.664.960
Schagen	370.027	Vlagtwedde	307.305
Schermer	109.576	Vlieland	23.205
Scherpenzeel	202.175	Vlissingen	930.001
Schiedam	1.979.264	Vlist	195.755
Schiermonnikoog	17.528	Voerendaal	224.151
Schijndel	453.133	Voorschoten	507.541
Schinnen	239.343	Voorst	440.039
Schoonhoven	260.216	Vught	533.807
Schouwen-Duiveland	633.268	Waalre	335.184
's-Hertogenbosch	3.015.703	Waalwijk	943.850
Simpelveld	189.448	Waddinxveen	538.310
Sint Anthonis	236.224	Wageningen	641.273
Sint-Michielsgestel	560.526	Wassenaar	531.892
Sint-Oedenrode	347.932	Waterland	328.518
Sittard-Geleen	1.848.114	Weert	992.850
Skarsterlan	564.504	Weesp	386.885
Sliedrecht	506.725	Werkendam	532.653
Slochteren	311.368	West Maas en Waal	350.807
Sluis	414.205	Westerveld	346.639
Smallingerland	1.192.343	Westervoort	331.540
Soest	1.010.365	Westland	2.087.308
Someren	354.554	Weststellingwerf	512.911
Son en Breugel	324.809	Westvoorne	247.417
Spijkenisse	1.623.023	Wierden	479.097
Stadskanaal	664.435	Wieringen	164.280
Staphorst	389.744	Wieringermeer	260.656

Overzicht decentralisatie-uitkering centra voor jeugd en gezin 2012

	bedrag
Wijchen	848.573
Wijdmeren	461.139
Wijk bij Duurstede	493.446
Winsum	306.228
Winterswijk	601.536
Woensdrecht	401.481
Woerden	1.095.189
Wormerland	329.345
Woudenberg	262.706
Woudrichem	291.541
Zaanstad	3.605.776
Zaltbommel	611.318
Zandvoort	315.189
Zederik	280.046
Zeevang	127.862
Zeewolde	525.191
Zeist	1.372.313
Zevenaar	629.770
Zijpe	225.180
Zoetermeer	2.983.326
Zoeterwoude	161.697
Zuidhorn	409.869
Zuidplas	880.728
Zundert	387.083
Zutphen	1.077.734
Zwartewaterland	510.369
Zwijndrecht	966.971
Zwolle	2.644.514

Bijlage 8

Experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB

Overzicht decentralisatie-experiment bevordering arbeidsparticipatie alleenstaande ouders WWB 2011*

gemeente	vaste vergoeding	vergoeding obv aandeel alleenstaande ouders in		vergoeding voor arbeidspool	totaal
		experiment			
	€	€		€	€
Almere	20.000	586.739		277.707	884.446
Amsterdam	20.000	893.816		0	913.816
Bodegraven-Reeuwijk	20.000	20.247		4.370	44.616
Breda	20.000	134.558		0	154.558
Echt-Susteren	20.000	37.963		0	57.963
Enschede	20.000	325.216		0	345.216
Groningen	20.000	474.115		14.322	508.438
Heerenveen	20.000	83.519		16.264	119.783
Nijmegen	20.000	399.033		35.442	454.474
Oldambt	20.000	80.144		0	100.144
Schiedam	20.000	90.689		11.895	122.584
Vlaardingen	20.000	24.887		0	44.887
Zwolle	20.000	129.074		0	149.074
Totaal	260.000	3.280.000		360.000	3.900.000

*- Vanwege afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde bedragen.

Bijlage 9

Overzicht decentralisatie-uitkering vrouwenopvang

Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang

	incl. eenmalige ophoging 2011 € 5 mln Beschermd en Weerbaar	incl. structurele ophoging m.i.v. 2012 vertaal- en tolkdiensten
	2011	2012
Alkmaar	1.751.868	1.652.139
Almere	1.667.973	1.571.641
Amersfoort	1.614.073	1.526.562
Amsterdam	7.882.245	7.622.098
Apeldoorn	2.149.614	2.039.391
Arnhem	5.296.535	5.136.019
Breda	5.940.399	5.783.540
Delft	1.607.675	1.537.251
Den Helder	872.856	836.360
Dordrecht	1.679.963	1.586.875
Ede	1.201.138	1.149.834
Eindhoven	2.440.383	2.319.049
Emmen	1.906.732	1.800.061
Enschede	2.818.900	2.675.604
Gouda	1.753.536	1.698.046
Groningen	3.592.362	3.463.916
Haarlem	2.406.480	2.278.651
Heerlen	1.215.035	1.158.413
Helmond	926.563	880.457
Hilversum	1.063.928	1.006.076
Leeuwarden	4.023.706	3.882.881
Leiden	3.945.044	3.826.636
Maastricht	2.408.134	2.329.010
Nijmegen	2.153.594	2.037.910
Rotterdam	5.470.798	5.247.027
's-Gravenhage	4.900.301	4.696.865
's-Hertogenbosch	2.918.047	2.772.926
Spijkenisse	1.139.469	1.071.485
Tilburg	4.840.619	4.739.898
Utrecht	4.826.200	4.622.798
Venlo	2.014.064	1.902.876
Vlaardingen	881.652	835.234
Vlissingen	1.553.151	1.468.398
Zaanstad	1.317.240	1.240.876
Zwolle	3.042.779	2.926.254

Bijlage 10

Overzicht decentralisatie-uitkering Herstructurering van bedrijventerreinen / Motie Van Heugten

Overzicht decentralisatie-uitkering bedrijventerreinen/ motie van Heugten

gemeente	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Beek	180.000	271.000	0	159.000		
Emmen	0	250.000				
Etten-leur	440.000	250.000				
Hoogeveen	250.000					
Kampen	150.000	275.000		375.000		
Nijmegen	1.242.000	250.000				
Ooststellingwerf	2.703.000					
Oss	500.000	775.000	325.000	150.000		
Rijnwoude		150.000				
Rotterdam	1.030.000	950.000	530.000	250.000	0	520.000
's-Hertogenbosch	690.000	250.000				
Vlaardingen				250.000		

Bijlage 11

Overzicht decentralisatie-uitkering Eigen Kracht

Overzicht decentralisatie-uitkering Eigen Kracht

gemeente	2011	2012	2013
Alkmaar	50.000	50.000	50.000
Almere	50.000	50.000	50.000
Amersfoort	50.000	50.000	50.000
Amsterdam	250.000		
Breda	50.000	50.000	50.000
Delft	50.000	50.000	50.000
Deventer	50.000	50.000	50.000
Doetinchem	50.000	50.000	50.000
Eindhoven	50.000	50.000	50.000
Enschede	50.000	50.000	50.000
Groningen	50.000	50.000	50.000
Haarlem	50.000	50.000	50.000
Hengelo	50.000	50.000	50.000
Leeuwarden	50.000	50.000	50.000
Nijmegen	50.000	50.000	50.000
Rotterdam	250.000		
's-Gravenhage	250.000		
Sittard-Geleen	50.000	50.000	50.000
Tiel	50.000	50.000	50.000
Tilburg	50.000	50.000	50.000
Utrecht	250.000		
Zeist	50.000	50.000	50.000